

BAČKO KLASJE

VJERSKO-INFORMATIVNI LIST

S MARIJOM U SUSRET TREĆEM TISUĆLJEĆU

Netko reče da je papa Ivan Pavao II. znak bolje budućnosti Crkve i čovječanstva. To se već toliko puta obistinilo u konkretnim njegovim potezima i riječima. No, najava Marijanske godine kao da sakuplja i zgušnjava svu njegovu djelatnost u jednu duhovnu pripravu Crkve i čovječanstva za treće tisućljeće. Ovaj Papa je rastao s II. Vatikanskim koncilom. On je jedan od onih biskupa koji su ga s Duhom Svetim stvarali, ali je Koncil postao programom njegova biskupskog, a sada i papirskog života. On je razumio da je ovaj Koncil imao kao svoj prvotni cilj probuditi u Crkvi svijest da je Ona zapravo Otajstveno Tijelo Isusa Krista, to jest, da u njoj živi i djeluje sam Isus Krist i da je Crkva, upravo po toj prisutnosti Isusovoj Sakrament svijeta – sredstvo po kojem Isus Krist danas želi spasiti ovaj svijet.

Ta svijest polagano raste, kako u samoj zajednici Crkve, osobito preko nekih duhovnih pokreta koji svoju duhovnost napajaju upravo na ovim istinama Objave, ali ta svijest raste i u suvremenom čovječanstvu koje sve više pokazuje interes za osobu i nauku Isusa Krista nalazeći u noj odgovor na svoja najteža pitanja. Tako se može razumjeti da osobito mladi naraštaji s tolikom pažnjom i interesom slušaju poruku Evanđelja, gdje se ona naviješta svjedočenjem. To nam tumači zašto se stotine tisuća mladih različitih narodnosti, vjerskih i ideoloških usmjerenja skupljaju i pomno slušaju navještaje Evanđelja koje čini papa Ivan Pavao II. na svojim apostolskim cestama. Zato Papa, kao vjerni sin Crkve razumije da ekonomija spasenja, koju je Bog po objavi odredio, ide preko Marije. Staro i tisuć put ponovljeno pravilo: "Po Mariji k Isusu" i ovdje se primjenjuje.

Marija je po odredbi Božjoj bila put po kojem je povijesni Isus kao vječni Očev sin i kao Spasitelj svijeta prvi put došao među ljude i po dredbi Božjoj taj put ostaje pravilo kako Isus dolazi svijetu. Isus uvijek po Mariji dolazi svijetu u Crkvi. Tu istinu zapravo želi izraziti sv. Otac proglašenjem ove Marijanske godine. Ova Marijanska godina trebala bi postati advent trećeg tisućljeća. Misao također veoma draga papi Ivanu Pavlu II. Taj advent – Marijanska godina, trebala bi poslužiti sinovima Crkve da otkriju Mariju u njezinom izvornom i nepatvorenom obliku, tim više što su njezinu izvornu ulogu i štovanje zamaglila sa jedne strane veoma pojednostav-

ljeno štovanje, lišeno dubokog evanđeoskog naboja i zahtjevnosti, a sa druge strane otuđenje i neštovanje, koje kod nekih kršćana graniči gotovo sa odbojnošću sve do prezira.

Na to je upozorio i papa Pavao VI. u svojoj apostolskoj pobudnici "Marialis cultus", stavljajući pred oči vjernika, u prvom redu katolika, izvorno štovanje presvete Djevice. Kroz sve vidljive proslave, u kojima će se odvijati ova Marijanska godina, trebamo ići samo za jednom stvarnošću da što bolje otkrijemo izvorni evanđeoski Marijin lik i poruku. Sva Marijina veličina izvire iz njezinog odnosa prema Božjoj Riječi, najprije onoj i pisanoj i predavanoj u svetoj tradiciji izabranog Naroda, koja ju je pripremila da bude u stanju prihvatiti i u sebi utjeloviti vječnu Očevu Riječ, Sina Njegova, koji je u njezinu krilu postao čovjekom i Ona nam ga je dala kao Spasitelja čovjeka i svijeta. Ako želimo da Crkva postane živo svjesna Isusove prisutnosti u samoj sebi, onda nam nema drugog puta osim Marije. Crkva, poput Marije, mora ozbiljno uzimati svaku riječ iz Evanđelja, baš prema onoj Isusovoj preporuci: "...Onaj koji sluša moju riječ i drži je, taj je moja majka..." (usp. Mt 12, 50). Nastojati, poput Marije, svaku riječ "utjeloviti", "udjeloviti". t. j. učiniti da postane djelom u našem konkretnom životu. Živeći tako Božju Riječ, mi zapravo nasljedujemo Mariju, a to je najizvrsnije štovanje, postajemo u duhovnom smislu "male Marije". Što takovih duša bude više, to će biti više oživotvorene Riječi Isusove i tako će se Isusova otkupiteljska snaga prenositi preko svih tih duša na svijet.

Tako će se taj svijet oslobađati zla i bivati sve bliži Isusu Kristu, a to je ovozemaljski vid Kristova otkupljenja, koje se ostvaruje po Crkvi. Tako se već u ovoj Korizmi i vazmenom vremenu upišimo u Marijinu školu da nas ona nauči kako se živi Božja Riječ i kako se u djelo provodi, od onih prvih koraka - na pr. : "što učiniste jednom od moje najmanje braće" (Mt 25, 40), pa sve do najtežih lekcija supatnje s Isusom, koje je i Ona proživljavala pod Križem.

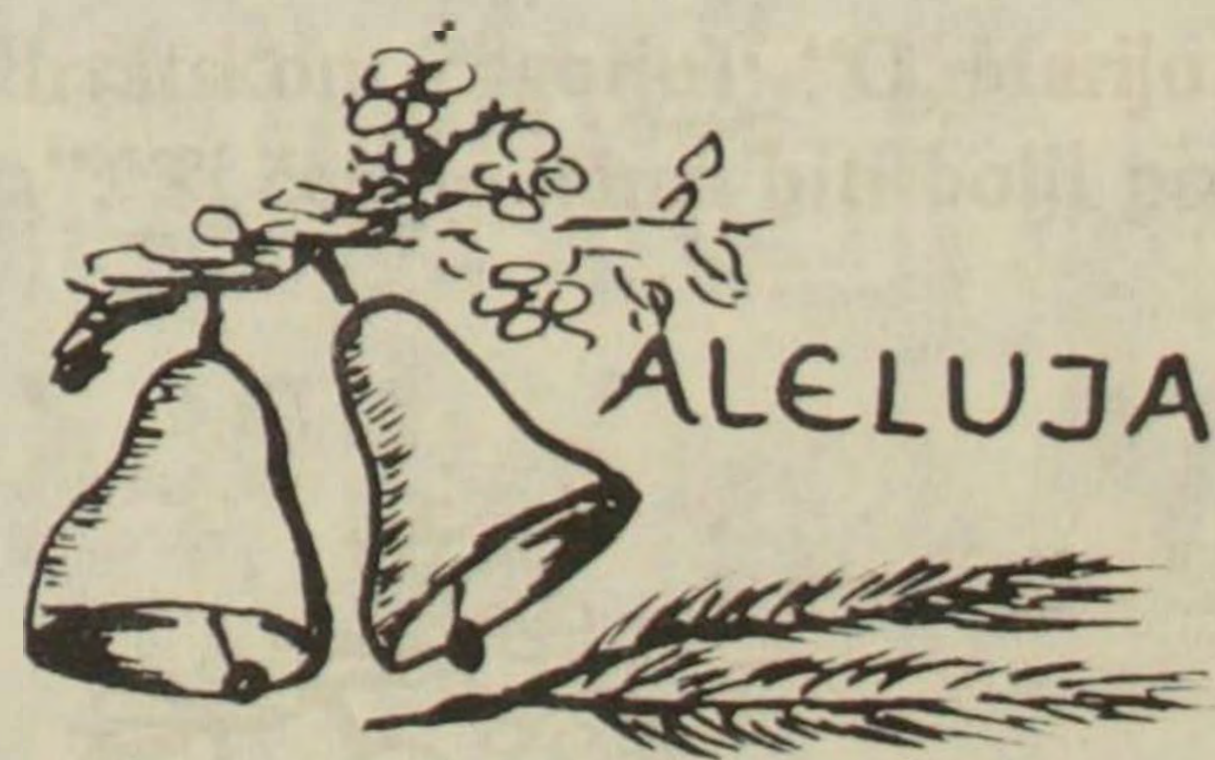
Ako se to dogodi, a daj Bože da se dogodi, onda s radošću uskliknimo s našim davnim predcima (zapis na Trškom vrhu u Hrvatskom Zagorju): "O, Marijo, Ti si početak boljega svijeta". Ti ćeš po nama biti bolji početak trećeg tisućljeća!

SVIM ČITATELJIMA, PRIJATELJIMA

I DOBROČINITELJIMA ŽELIMU

S R E T A N U S K R S

UREDNIŠTVO

SLAVIMO USKRS...

Sva kršćanska liturgija vuče svoj korijen iz Pashalnog misterija Isusa Krista, to jest, njegove muke, smrti i uskrsnuća. To je vrhunac povijesti spasenja i ~~nikakvo~~ čudo što je Uskrs središnji blagdan kršćanstva. On nije sam nego se zajedno proslavlja: muka, smrt i uskrsnuće. No, kako kršćanski blagdani nisu puko spominjanje, nego SVETO DOGAĐANJE onoga čega se spominjemo, kršćani slave svoje blagdane proživljeno u vlastitom životu, u vlastitoj obitelji i u zajednici vjernika u crkvi.

Naše misli i proživaljavanja ponajprije se zaustavljaju na otajstvu Velikoga četvrtka. To je ponajprije veliki dan pomirenja. Veliki dan zahvale za dar Euharistije. Veliki dan svećeničkoga bratstva i međusobne povezanosti. To je dan kada su se u Pracrkvi pomirivali javni grijешnici, kada se obredom pranja nogu označavala osobita međusobna povezanost kršćana u ljubavi i kada se zahvaljuje Gospodinu za dar Euharistije, tog trajnog znaka i žrtve, i prikazanja, i boravka Boga među nama.

Toga dana ne bi smio nitko biti među nama tko nije spreman na vlastito obraćenje i pomirenje.

Pomirenje je: moliti oprostjenje i od srca oprostiti. Kako drugačije slaviti i zahvaljivati u Euharistiji? Kako činiti ljubav, ako ne započeti s onima kojima smo nešto skrivili? DAN POMIRENJA, DAN ZAHVALJIVANJA, DAN LJUBAVI, a sve su to ne riječi, nego SVETI ČINI. Veliki četvrtak je: velika poruka, zadatak i šansa — činiti ono što slavimo.

Veliki petak u sebi nosi uzvišenu poruku i veliko otajstvo: Krist Gospodin je na sebe uzeo svu našu krivicu, sve naše grijehе i sve patnje da ih u svojoj smrti uništi i otkupi. On je zato došao na svijet da uspostavi novi odnos među ljudima koje je grijeh ranio i narušio. No, njegovu smrt mi na Veliki petak slavimo. To nije na prvom mjestu dan suosjećanja, koliko je dan uranjanja u najintimnije zahvaljivanje i sjedinjenje s otajstvom jedne smrti po kojoj je nebrojenima darovan život. To je razmišljanje pred križem i slavljenje križa. To je snažni govor upravo križa.

Krist nam najjasnije s križa svjedoči beskonačnu ljubav kojom se predaje za nas. Beskonačno gospodstvo da je mogao stati na čelo novoga čovječanstva koje bi trebalo razumjeti civilizaciju ljubavi, koja se sastoji u opraštanju, predanju, osmišljavanju vlastite patnje ne kao prokletstva, nego kao znaka i stvarne ljubavi. Naime, ne propvija Krist neku popustljivost i sladunjavost i bijeg od ljudske patnje, nego se s njom suočuje na ovaj način: **Prhvatio je** u svemu volju Očevu, vjeran njegovom naumu da Bog želi otkupiti čovjeka njegove vlastite tragedije, a to je PATNJA KOJA NASTAJE RADI GRIJEHA.

To je **ponajprije** patnja duše: napuštenost, krivo osuđen, oklevetan, prezren, odbačen, obespravljen, pogažen u svojoj časti i dostojanstvu, izručen sili mržnje i tame, oholosti i laži.

Zamislimo svijet u kojem bi prestale te duhovne patnje, ne bi li naša zemlja procvjetala posve drugačijom ljepotom? No, primio je na sebe i sve oblike fizičke boli i samu smrt da nam ostavi svjedočanstvo kako se i takva situacija ljudskog života mora prihvatiti i osmisлити ljubavlju za druge.

Fizička bol tako shvaćena nije tragedija, nego osobiti način sudjelovanja u otajstvu najdjelotvornije ljubavi za druge. Tako nam Veliki petak ostavlja u trajnu baštinu: suočiti se sa tragedijom grešnosti i boriti se protiv zla i Zloga i s druge strane sudjelovati u Kristovoj patnji za spas svijeta komu je jedini put ka ostvarenju života u punini: civilizacija ljubavi.

Veliki petak je dan dubokog sudjelovanja svakoga pojedinca i zajednice na razmišljanju i odlučivanju i opredjeljivanju za Isusovu poruku i put. Zato je to dan velike molitve.

Velika subota u sebi nosi znakove mira. Crkva — Zaručnica, bdije uz grob Krista — Zaručnika. Krist je "u miru" subotnjega počinka, a pošto je ugrabljen zaručnik, Crkva "posti" — nema nikakova liturgijskog događanja u crkvi. Sve je u miru, isčekivanju i bdijenju. No, u noćnim satima, kada je noć najsvjetlija, Crkva vjernika se okuplja na proslavu stvaranja novoga svijeta koji je započeo Kristovim uskrsnućem.

Ovaj događaj Kristova uskrsnuća koji se zbio u povijesti, a nadmašuje svaku povijest, stvarno je čas naše obnove kada se "svlači stari čovjek", a upriličuje se Kristu i postaje "novi čovjek".

Konkretno, što to znači slaviti otajstvo Uskrsa? — Ponajprije obnoviti se u vjeri i povjerenju u Boga, koji je čovječanstvo u Kristu obnovio. Obnoviti vjeru u konačnu pobjedu dobra nad svakim zlim. Obnoviti vjeru u svjetlo koje pobjeđuje mrak. Obnoviti vjeru u život vječni. Okrijepiti se istinom da je u KRISTU POBIJEĐENA SMRT, GRIJEH I NAVEZANOST ZAKONU. Okrijepiti se u onom DUHU kojeg nam je on darovao da živimo i činimo djela koja je on činio.

SLAVITI USKRS ZNAČI OPREDIJELITI SE ZA TAKVOGA KRISTA. Očito, ovako slavljena otajstva napunjavu ove dane duhovnim bogatstvom i za kršćane bivaju dani osobite milosti. Početak svakoga rada na sebi, oko sebe i u vlastitoj zajednici. Sve nam to Bog nudi ne kao spominjanje, nego kao sveto događanje, koje se na nama i među nama ostvaruje, ako uronimo u njega vjerom i spremnim srcem to činimo. SLAVITI USKRS ZNAČI DOŽIVJETI VLASTITO POSVEĆENJE!

A. K.

S P A P O M

IVANOM

PAVLOM II.

STVARANJE NOVOG OZRAČJA PRED SINODU

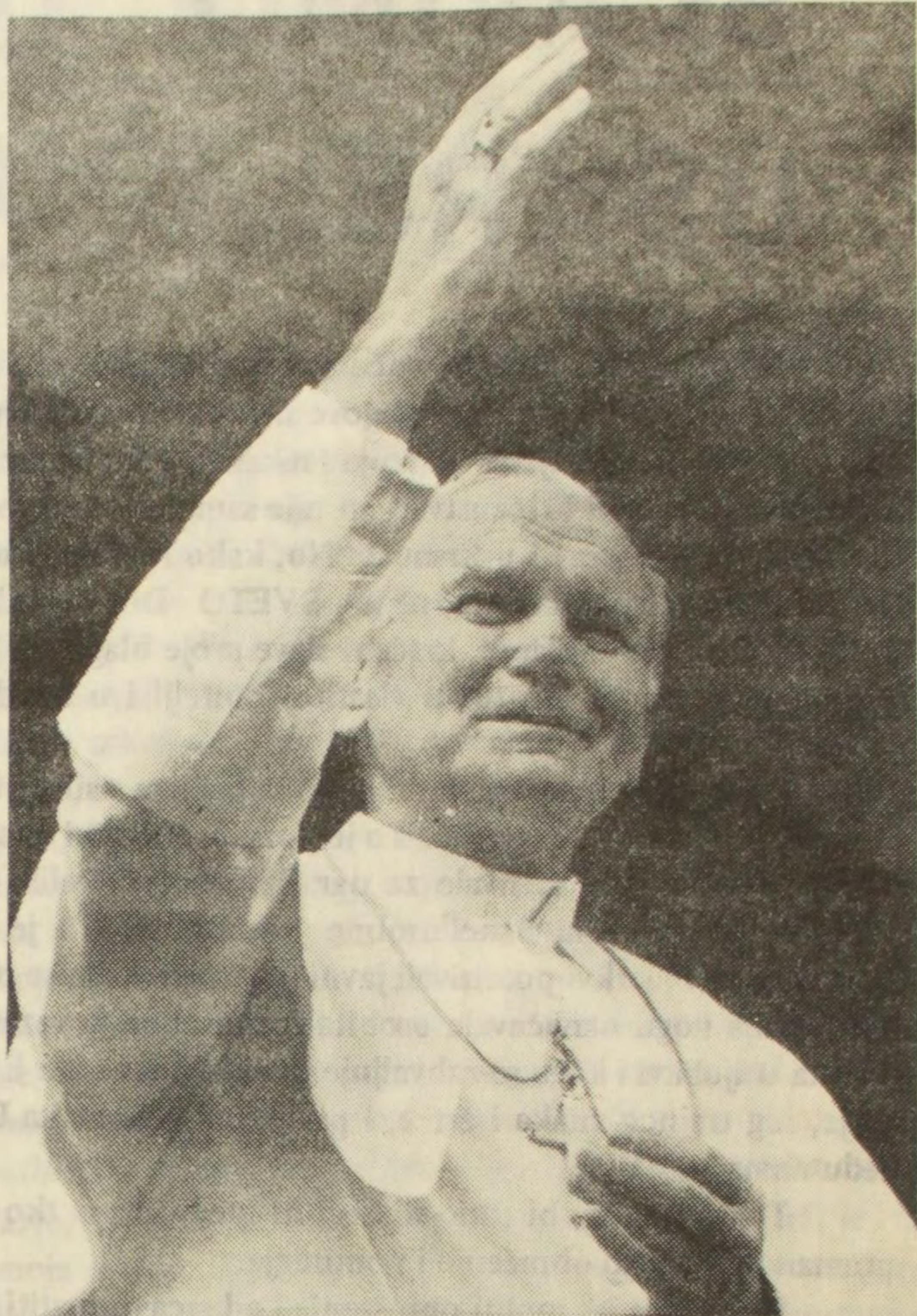
Iako se neki čini Ivana Pavla II. ponavljaju po tko zna koji put, ali svaki puta oni imaju svoje posebno "pomazanje duhovno". Ovaj nam Papa otkriva nove vidove svoga učiteljskog poslanja; On ne samo da unaprijed najavljuje svoje značajnije čine, psihološki pripravlja ljude, govoreći o određenoj tematici. Kroz sve te čine Papa zapravo u život provodi odluke II. Vatikanskog koncila, a posebno ono što je njegova srž, a to je koncilski dokumenat o Crkvi: "Svjetlo naroda".

Koncil želi probuditi u svijesti vjernika da je Crkva vidljiva stvarnost Kristove nevidljive prisutnosti u svijetu, to jest da je ona Otajstveno Tijelo Isusa Krista, koji je u njoj ostao prisutan kroz vremena i povijest da bude sredstvo otkupljenja cijeloga čovječanstva. Zato koristi svaku prigodu da u "zgodno i nezgodno vrijeme" to naviješta, tumači i svjedoči vjernicima.

Sinode opće Crkve svake treće godine odvijaju se u Rimu i tretiraju uvijek novu i aktuelnu problematiku života Crkve i suvremenog čovječanstva. U pripremama za Sinodu '87. Papa je uveo još jednu novinu - u svojim nedjeljnim katehezama, prigodom anđeoskog pozdravljenja, počinje pripremati najšire slojeve vjernika, govoreći im na tu temu. Konkretno ove godine govori o ulozi i poslanju vjernika, tzv. laika u životu Crkve.

Ako gledamo na dugu povijest ovih Sinoda, vidjet ćemo kako su one ispočetka zahvaćale dosta uski krug biskupa, kardinala i teologa, uglavnom stručnjaka za određena područja. Zatim se krug širi, jer se za tematiku Sinode počinju pitati svi biskupi svijeta, sve katoličke univerze i već gore spomenuti stručnjaci. Sve ove ustanove koriste se u dugoj izradi problematike o kojoj će se na Sinodi raspravljati.

Papa je i do sada upošljavao katolički svijet, najšire slojeve vjernika, uključujući ih u rad Sinode, na taj način da

Papa Ivan Pavao II.

im je rad Sinode preporučivao u molitve i da je osobito bolesne i trpćeće pozivao da svoje patnje daruju na te nakane, a sada želi probuditi i njihove svijesti tj. da se zna o čemu će se raspravljati na Sinodi i da i oni uz mogućnost poslati čak i svoj konkretni doprinos, ako ih Duh Božji na to potakne, a sigurno je da će se još žarče moliti i trpiti za tu nakanu.

Kada to gledamo eklezijalno, očima vjere i Evanđelja, onda vidimo kako sv. Otac svojim akcijama zahvaća sve dublje i dublje u živi organizam Otajstvenoga Tijela i posvećuje ga u njegovu poslanju u odnosu prema Bogu i prema svijetu.

Treba se nadati da će ga Duh Sveti povesti i dalje kako bi se odluke Sinoda provodile u život u što širem krugu vjernika, a da se ne zadovoljimo s nekoliko izvještaja ili članka o dokumentu Sinode, te eventualno samo o nekim odredbama koje imaju pravne posljedice, nego da prouka Sinoda uđe što dublje u svijest najširih slojeva vjernika, kako bi ih oni u svom svakidanjem životu mogli provoditi.

Zato je to veliki zadatak koji stoji pred nama svećenicima, katoličkim tiskom i zauzetijim vjernicima, da poruku Sinoda što bolje upoznamo, srcem i životom prihvatimo te svjedočeći drugima prenosimo.

Tako Sinode postaju disanje žive Crkve i tako Crkva služi suvremenom svijetu u rješavanju njegovih najtežih problema, a to će učiti još bolje ako se i mi živo uključimo u te tokove priprema, a kasnije u provođenje odluka.

ENCIKLIKA "MAJKA OTKUPITELJEVA"

Svakako je najznačajnije djelo Ivana Pavla II. u ovom razdoblju nova enciklika posvećena Majci Božjoj. Ovom se enciklikom zaokružuje učiteljska služba ovoga pape. Nakon što je počasto trima enciklikama tri Božanske osobe, Oca, Sina i Duha Svetoga, sada želi počastiti i presvetu Bogorodicu. Budući smo ovoj tematici posvetili uvodnik ovoga borja Bačkog klasja, ne bih se dulje zadržavao na ovoj tematici. Svakako je veoma značajno da kao što je u povijesti spasenja Marija predhodila dolasku Sina Božjega, tako sada ovaj marijanski jubilej ima prethoditi velikom jubileju Sina Božjega 2000. godine. Isus svijetu dolazi po Mariji! Marija je slika i model Crkve.

Kao što se Krist rodio po Mariji, tako se danas ponovno ima roditi u Crkvi snagom Božje Riječi, koju svi kršćani priznaju kao temelj svoga pripadanja Isusu Kristu, a Marija nam postaje uzorom kako tu Riječ Božju treba "utjeloviti" u svakidanjem našem životu. Tako nam, svim kršćanima ona sve više postaje uzorom i majkom koja nas kao djecu zbližuje, povezuje i nadahnjuje.

No, kako je naš sv. Otac uvijek mislima i srcem u nebu, a nogama čvrsto na zemlji, on je ovaj jubilej povezao sa tisućuljetnim jubilejem pokrštenja kijevske Rusije, to jest svih naroda slavenskog istoka: Rusa, Ukrajinaca, Bjelorusa i Rusina.

Teško se oteti dojmu da su te dvije obljetnice slučajno pale zajedno, osobito kada se sjetimo fatimskih poziva i obećanja. Sigurno je ovaj Marijin jubilej znak velike nade za cijeli svijet, osobito za onaj njegov dio, koji je već toliki niz godina na križu, a posl jednja zbivanja kao da naslućuju zoru jednoga uskršnjeg jutra za njih i za cijelo čovječanstvo.

PAPINO "PRAKTIČNO" UČITELJSTVO

Kako je, stjecajem okolnosti, ovaj članak gotovo sav posvećen učiteljskoj službi Ivana Pavla II., onda se nikako ne smije zaboraviti jedan poseban vid njegovog "naučavanja", a taj je svojim primjerom i životom. Papa je bio u vrhu svoga učiteljskog poslanja kada je s ljubavlju primio majku svoga atentatora Muzeyyen Agca i kada joj je još jednom rekao da mu je sve oprošteno. Bio je to prizor, kakov se ne vidi često. Velik je bio njegov odjek u sredstvima informiranja, a kolike je ljude zamislio, potresao i možda obratio, to ćemo tek u Bogu znati. Pa onda onaj prizor skromnosti na skijanju u Ovindoli, gdje se svrstao među običan svijet, među skijaše da uzme potrebitu okrepu i da se s njima i među njima vlada kao među sebi ravnima. To je uistinu onaj opjevani pastir, o kojem pjeva Ivan Mažuranić: "Dobar pastir što kaže inom, to svojijem potvrđuje činom".

L I K

Papa u susretu s mladima

BEOGRAD DOBIO NOVOG NADBISKUPA METROPOLITU

19. prosinca 1986. godine Apostolska nuncijatura u Beogradu je objavila vijest da je sv. Stolica prihvatila ostavku dosadanjega beogradskog nadbiskupa Mons. Alojzija Turka i da je na njegovo mjesto imenovala Dr. Franca Perka za nadbiskupa i metropolitu novoosnovane beogradske crkvene pokrajine u koju spadaju Subotička i Zrenjaninska biskupija. Istim potezom sv. Stolica je dosadanju Apostolsku administraturu Banata sa sjedištem u Zrenjaninu podigla na rang biskupije, dosadnji upravitelj Administrature Mons. Tomas Jung, naslovni biskup castelnumidijski. Novi beogradski nadbiskup svećenik je Ljubljanske nadbiskupije kao i njegov predšasnik.

Rodjen je u Krki 19. studenog 1929. godine. Svoje studije je završio u Ljubljani, gdje je i doktorirao na tezi: "Filozofija i teologija sv. Ćirila i Metoda". Službovao je kao kapelan, kasnije djeluje kao profesor na Teološkom fakultetu u Ljublja-

ni, gdje je u dva navrata bio dekanom iste ustanove. Bio je član Vijeća za nauk vjere pri BKJ i član Medjunarodne teološke komisije. Posebno se bavio studijem ekumenske teologije i unutarcrkvenog dijaloga. Ivan Pavao II. posvetio ga je za biskupa 6. siječnja 1987. godine u bazilici sv. Petra u Rimu. Apostolski pronuncij Gabriel Montalvo 15. veljače o.g. svečano ga je uveo u službu beogradskog nadbiskupa. Svečanosti je prisustvovao kardinal Franjo Kuharić, predsjednik BKJ i prvi biskup Crkve u Hrvata, nadbiskup ljubljanski Dr. Alojz Šuštar, nadbiskup riječki Mons. Josip Pavlišić te biskupi: Jenko, Kramberger i Kos. Našu domaću Crkvu zastupao je naš biskup Mons. Matija Zvekanović. Na svečanosti je bila delegacija Srpske Pravoslavne Crkve, na čelu sa episkopom zvorničko-tuzlanskim g. Vasilijem Kačavendom. Novom nadbiskupu želimo obilježiti Svjetla Duga Svetoga kako bi uistinu mogao biti ono što je sam poželio "sluga Ljubavi".

JUBILEJ 'PAULINUMA'

PRONUNCIJ SV. STOLICE MSGR. GABRIJEL MONTALVO U SUBOTICI

Novi apostolski pronuncij, zastupnik sv. Oca u Jugoslaviji, nadbiskup Gabrijel Montalvo boravio je u Subotici 24. i 25. siječnja o. g. u svojoj prvoj pastoralnoj posjeti.

Pronuncij je došao u Suboticu na poziv subotičkog biskupa Msgr. Matije Zvekanovića. Razlog poziva, i u ovo neugodno zimsko vrijeme, biskup Zvekanović je istakao u svom pozdravnom govoru u katedrali, u nedjelju 25. siječnja, prije početka svečane koncelebracije. On je rekao:

"Preuzvišeni Gospodine nadbiskupe!

Prije svega, u ime cijele naše biskupije: u ime svećenika, redovnika, redovnica i svega naroda Božjega sa puno ljubavi, iz dubine srca pozdravljam Vašu Preuzvišenost po prvi puta u našoj sredini kao predstavnika Svete stolice i same osobe Sv. Oca, našega dragog Ivana Pavla II. /.../ .

Hvala Vam što ste prihvatili našu skromnu zamolbu i došli nam u ovaj pastoralni posjet upravo današnjega dana na koji je 1968. godine izdana i potpisana Bula: Preclarissima Pauli apostoli exempla sectantes - o uspostavi naše biskupije.

A danas je ujedno i zaštitnik našega dijaloga sjemeništa zvanoga "PAULINUM", koje je otvoreno prije 25 godina - dakle srebrni jubilej - stoga će više njegovih bivših pitomaca sada kao mladi svećenici sa Vašom Preuzvišenošću i koncelebrirati.

Za teologe i svećenike u pastoralnom radu nabavljeno je i uređeno, istina skromno, ali pristojno, također prije 25 godina odmaralište sv. Jurja u Boki Kotorskoj.

A za ostarjelu i bolesnu braću, koja svoje sile utrošiše u pastoralnom radu na slavu Gospodina, prije 15 godina otvoren je pristojan Dom - "JOSEPHINUM".

Eto, Preuzvišeni Oče, to su povodi zašto se danas posebno radujem Vašem posjetu. Mi Vas poštujemo, cijenimo i volimo kao zastupnika Sv. Oca, a lijepo Vas molimo: upoznajte našu biskupiju zajedno sa radostima i potrebama, težnjama i željama, i preuzmite je u svoje srce sa puno razumijevanja i ljubavi".

Pronuncij je stigao u Suboticu u subotu, 24. siječnja, oko 9 sati, nakon neugodne vožnje po snijegom prekrivenom putu.

Nakon kratkog pozdrava sa ukućanima i doručka, Pronuncij je, u pratnji domaćeg biskupa Msgr. Zvekanovića, otišao u Sombor, gdje je posjetio crkvu i samostan otaca Karmelićana, a posebno se zadržao na grobu Sluge Božjega o. Gerarda Stantića. Naš biskup i oci karmelićani upoznali su preuzvišenog Gosta sa tokom procesa za beatifikaciju SB o. Gerarda.

Poslije toga Pronuncij je posjetio i župnu crkvu Presv. Trojstva, kao i zgradu župe koja je prije bila franjevački samostan.

Slijedio je povratak u Suboticu. Zbog kratkoće vremena i neočišćenog puta, izostao je predviđeni posjet Đurđinu, rodnom mjestu o. Gerarda.

U Subotici su sa nestrpljenjem očekivali dragog Gosta stari svećenici i osoblje doma "Josephinum". Nakon kratkog razgledanja Doma i pozdrava sa svećenicima i redovnicama, Pronuncij je ostao sa njima i na ručku.

Poslije ručka i kraćeg odmora Pronuncij je u pratnji Domaćina posjetio gotovo sve subotičke župe, kao i franjevački samostan i samostane sestara "Naše Gospe" – "Anun-tiatu" i "Marianum".

SREBRNI JUBILEJ SJEMENIŠTA "PAULINUM"

25 godina rada jedne ustanove nije malo. Pogotovo ako se radi o jednoj tako važnoj ustanovi kao što je sjemenište, koje je, kako naš biskup često zna reći "zjenica oka biskupije".

30. lipnja o. g. napunit će se punih 25 godina kako je sjemenište "Paulinum" blagoslovljeno i otvoreno.

Ovu značajnu obljetnicu obilježili smo ove godine 25. siječnja, na blagdan Obraćanja sv. Pavla, svečanom Euharistijom u sjemenišnoj kapelici koju je predvodio Mons. Gabrijel Montalvo, papinski pronuncij, uz koncelebraciju doma-ćeg biskupa Mons. Matije Zvekanovića, vlč. g. Miocs Jozsefa, direktora Klasične - vjerske gimnazije "Paulinum", vlč. An-driju Anišića, prefekta sjemeništa "Paulinum", te p. Strilića, koji je bio prevodioc; u asistenciji je bio i naš đakon Csuzdi Illes, a ceremonijar je bio vlč. Andrija Kopilović..

U ovoj sv. Misi sudjelovali su sjemeništarci, časne se-stre, te članovi Pastoralnih vijeća triju subotičkih dekanata.

Na početku sv. Mise Pronuncija je pozdravio član Pastoralnog vijeća župe sv. Terezije iz Subotice ovim riječi-ma:

"Preuzvišeni gospodine Nadbiskupe!

Pozdravljam Vas u ime Pastoralnih vijeća triju subotičkih de-kanata. Pozdravljamo Vas kao najmileg Gosta. U Vašoj osobi vidimo zastupnika sv. Oca. Stigli ste u našu Bačku, u zemlju, koja od pamtvijeka u svome grbu časti lik Apostola narodo-da! Vi ste na području nekad slavne biskupije, odnosno nad-biskupije Bačke, čiji korijeni sežu do prvih stojeća kršćan-stva. Na stolici bačkih i kaločkih nadbiskupa sjedio je i po-božni bački franjevac Tomori, koji je svoj život položio bra-neći kršćanstvo i vjeru. Vi ste u gradu Subotici, koji je pono-san na svoje negdašnje ime: Sv. Marija! Za stanovnike našeg grada zapisano je i ovo: 'Kod ovoga naroda vjera i kršćanstvo nije prazna riječ, već odrednica života... ovaj narod istinski ljubi Boga, svim žarom svoje duše'. Blagoslovite nas, da bude-mo dostojni nasljedovatelji svojih predaka i vjerni suradnici našega biskupa i svećenika! Blagoslovite nas, da pod Gospi-nim okriljem i po zagovoru sv. Pavla u nama i u našoj djeci Krist preraste u Crkvu budućnosti! Molimo Vas da osjeća-je naše katoličke vjernosti i privrženosti izručite sv. Ocu! Dobro nam došli."

Pronuncij je sv. Misu služio hrvatskim jezikom, a pje-vanje, koje je predvodila s. Mirjam Pandžić, bilo je na hrvat-skom i mađarskom jeziku.

Poslije evanđelja Pronuncij je održao vrlo lijepu ho-miliju na hrvatskom jeziku, koju je p. Strilić prevodio na mađarski jezik. Ovu propovijed donosimo u cijelosti zbog vrlo lijepog i bogatog sadržaja.

"Preuzvišeni i dragi Monsinjore Zvekanović,
Poštovani poglavari subotičkog sjemeništa,
Predragi sjemeništarci
i članovi pastoralnih vijeća.

Slavimo danas dvadesetpetu obljetnicu otovrenja ovog sjemeništa koje je rođeno na dan obraćenja sv. Pavla i koje treba živjeti pod njegovom zaštitom.

Gotovo sama od sebe nam se nameće potreba da zah-valimo Gospodinu. Zapravo sjemenište je dar koji je Bog udi-jelio biskupiji, i rekao bih da je ono najdragocjenije blago ko-je ona mora čuvati. Sjemenište je srce biskupije, jer od njego-va napretka, njegova dobrog duha, kvalitetne duhovne, mor-alne i znanstvene formacije, koju primaju đaci, ovisi velikim dijelom sama životnost Crkve. Zato zahvalimo Bogu za ra-dost ove obljetnice i molimo ga da ovo Pavlovo sjemenište u Subotici mogne uvijek biti centar ispravne svećeničke for-macije.

Prisutnost Predstavnik Sv. Oca upravo svjedoči da je ovo sjemenište predmet ljubavi i skrbi također samog Kristo-va Namjesnika.

On od vas puno očekuje. Ima povjerenja da će pogla-vari poneseni dubokim duhovnim životom i zdravom doktri-nalnom orijentacijom biti sjemeništarcima sigurne vođe. On se nada da će sjemeništarci tako potpomognuti moći u potpu-nosti odgovoriti na svoj poziv i razviti ljudske kvalitete, in-

Pronuncij Msgr. G. Montalvo govori u sjemenišnoj kapelici

telektualne darove, milosni život, te da će jednog dana dobro pripremljeni moći stići do svećeništva.

S druge strane, veoma je ohrabrujuće da su kod ovog slavlja prisutna i Pastoralna vijeća iz župa subotičke biskupije. Vi ste oni između vjernika koji izbliza sudjelujete u navještanju radosne vijesti. Na poseban način sudjelujete i u čitavom pastoralnom djelovanju Crkve, kao neposredni suradnici svećenika i zajedno s njima u tijesnom ste zajedništvu sa nadpastirom biskupije. Prema tome, prirodno je da vi budete zainteresirani za sjemenište. Neophodno je da problem svećeničkih zvanja bude i vaš osobni problem. Štoviše, za očekivati je da iz vaših obitelji niknu kandidati za svećeništvo. Ali također je prirodno što sjemeništarcu vide ovdje prisutne katoličke laike. Zapravo će budući svećenici raditi među Božjim narodom, za Božji narod, koji je snagom krštenja također svećenički narod.

Međutim, za sve nas: biskupe, poglavare, sjemeništarcu i ovdje sakupljene laike, blagdan Obraćanja sv. Pavla mora imati konkretno značenje. Savao je postao Pavao jer je znao odgovoriti pozivu na vjeru i pozivu na svetost po svećeništvu.

I mi smo također badava primili poziv na vjeru i na svetost, svaki u svom staležu. Neka nam Gospodin udijeli sna-

gu i ustrajnost: svećenicima, da budu vjerni njegovi poslanici; laicima, da služe Crkvi i da se brinu za brojne i svete svećenike.

Neka Bogorodica, Djevica Fatimska, kojoj je posvećena ova sjemenišna kapela, čuva sjemeništarcu i dovede ih do svećeništva. Amen."

Poslije sv. Mise Pronuncij se pozdravio sa sjemeništarcima i u prolazu sa nekim članovima Pastoralnih vijeća, a u svečanoj zbornici čekali su ga profesori naše Klasične - vjerske gimnazije, sa kojima se, nakon pozdrava direktora škole g. Miocs Jozsefa, zadržao neko vrijeme u ugodnom razgovoru, interesirajući se za pojedinosti o radu naše škole.

U 11, 30 sati u dvorani Doma biskupije Pronuncij se susreo sa konzultorima biskupije i svećenicima grada Subotice. Ipsred sviju dragog Gosta pozdravio je Mons. Rehak Jozsef, generalni vikar subotičke biskupije, na latinskom jeziku. Pronuncij je uzvratio na talijanskom jeziku, a prevodio je vrlo znalački, kao i u svemu, p. Ivan Strilić D. I. Nakon razgovora i upoznavanja sa prisutnima, slijedio je ručak u gornjem svečanom salonu biskupije.

Svečana sv. Misa u katedrali u koncelebraciji sa bivšim pitomcima "Paulinuma"

SEVEČANA KONCELEBRACIJA U KATEDRALI – BAZILICI SV. TEREZIJE

Na ovu svečanu koncelebraciju biskup Matija Zvekanović pozvao je sve bivše sjemeništarcu našega sjemeništa, koji su maturirali na našoj Klasičnoj vjerskoj gimnaziji, a postali su svećenici. Njih ima osamdesetak. Zbog loših vremenskih prilika, na ovo slavlje odazvalo ih se oko 40 - tak.

Ulazak iz hola katedrale prema oltaru bio je veličanstven, uz zvonajvu zvona i zvuke orgulja, svećenici su zauzimali svoja mjesta oko oltara Gospodnjeg.

Najprije je biskup domaćin pozdravio Pronuncija, na hrvatskom i mađarskom jeziku, a poslije toga mu dobrodošlicu zaželješe i mladi u narodnim nošnjama, te mu predadoše lijepe kite cvijeća.

Ova svečana Euharistija zamišljena je u prvom redu kao zahvala Bogu za 25 godina sjemeništa "Paulinum", no za ovaj tako svečani susret bilo je i drugih razloga koje sam već prije naveo, a jedan od razloga bio je i završetak Molitvene osmine za jedinstvo kršćana, koja se svake godine na ovaj dan završava u našoj katedrali. Zato je ova euharistija imala i ekumenski karakter.

Pronuncij je predvodio Euharistiju na latinskom jeziku, a čitanja i pjevanje bilo je i na hrvatskom i na mađarskom jeziku, već prema našim mjesnim običajima.

U svojoj propovijedi Pronuncij je između ostalog rekao:

“Neka mi bude dopušteno nada sve srdačno pozdraviti dostojnog i dragog Msgr. biskupa Zvekanovića, koji me je sa toliko ljubaznosti pozvao da posjetim vašu biskupiju, a također i da predsjedam ovoj svečanoj euharistijskoj konceleciji sa kojom slavimo Obraćanje sv. Pavla, koji je zaštitnik biskupije i sjemeništa u Subotici.

U isto vrijeme moj srdačan pozdrav svećenicima biskupije i sjemeništarcima, redovnicima i redovnicama i svim vjernicima raznih etničkih, kulturnih i jezičnih pripradnosti, koji ujedinjeni vezom ljubavi i vjere, sačinjavaju, zajedno sa biskupom, ovu mjesnu Crkvu u Subotici.

Moj posebni pozdrav sa punim poštovanjem i ljubavlju želim ovoga dana upraviti također svoj braći kršćanima koji žive u ovoj biskupiji i u cijeloj Jugoslaviji. Sa pozdravom upućujem i žarku molitvu Gospodinu kako bi dar jedinstva koji svi želimo, jednoga dana postao stvarnost.

Koncelebranti ove sv. Mise su bivši učenici sjemeništa “Paulinum” u vašem gradu. Oni, kao i poglavari, a i sadanji učenici ove škole za svećenike, raduju se danas što slave 25. obljetnicu otvaranja takove ustanove. Ali njihova radost je i naša radost. Sva biskupija, počevši od njenog pastira, i tako reći cijele Crkve, raduje se ovoj obljetnici...

Upravimo svoje oči prema sv. Pavlu, kojega učenje i život pokazuju sigurnu putanju koju treba prijeći. Prva i najveća briga sv. Pavla bila je evangelizirati i upoznati sve ljude da spasenje dolazi od Isusa Krista. Njegovo obraćenje je dalo pravac cijelom njegovom životu i radu posvećenom Crkvi u potpunosti.

Ovo je istovremeno također i duboko značenje koje Sv. Otac Ivan Pavao II. želi dati svojem pontifikatu. Kao Nje-

gov predstavnik, želio bih vam uputiti poziv, da prosljedite sa obnovljenim nastojanjem, osobnom i zajedničkom snagom biti nosioci ove dobre vijesti: Da spasenje dolazi od Isusa Krista.

Da to bude plodonosno, potrebno je da se na nama ostvari jedno trajno obraćenje kao na sv. Pavlu, sve dok naše ponašanje ne bude odavalo jedno duboko obraćenje i nadu da ćemo samo u Kristu biti oslobođeni grijeha i zla”.

Molitvu vjernika u ovoj Euharistiji pjevao je zbor pravoslavne Crkve na čelu sa svojim parohom, a duboke ekumenske zazive na mađarskom jeziku izgovorio je i pastor evangeličke Crkve.

U prikaznoj procesiji, kao dar Pronunciju dva sjemeništarca su prinjela sliku obraćenja sv. Pavla izrađenu u intarziji od drveta, a grb grada Subotice izrađen od slame prinjeli su mladi u narodnoj nošnji.

Na kraju sv. Mise, dok su svećenici i biskupi izlazili iz crkve odjekivalo se glasno pjevanje papinske himne “Gdje se Petra sv. tijelo”.

Poslije svečane Euharistije u velikoj sjemenišnoj blagovaoni priređena je večera za sve koncelebrante, kao i za razne druge uzvanike i sadašnje sjemeništarce. Večera je protekla u veselom raspoloženju. Posebno raspoloženje je vladalo među bivšim Paulincima, koji su se nakon tko zna koliko godina ponovo našli zajedno.

Nakon večere Pronuncij je odmah otišao za Beograd, jer su ga čekale nove dužnosti.

Neka Gospodin obilno nagradi Preuzvišenog Pronuncija što nas je obradovao svojim posjetom, što nas je svojim riječima učvršćivao u vjeri i što nam je svojom jednostavnom i simpatičnom pojavom približio i samu osobu sv. Oca.

Pronuncij prima prikazni dar od sjemeništaraca

Pronuncij Msgr. G. Montalvo govori u katedrali

HVALA DOBROČINITELJIMA

S. TOMISLAVA LOVAKOVIĆ

25 GODINA U SJEMENIŠTU "PAULINUM"

Tokom 25 godina prošlo je kroz naše sjemenište "Paulinum" mnogo mladića, koji su rasli u vjeri i znanju. Mijenjali su se njihovi poglavari, direktori škole, profesori...

Puno je onih koji su svojim dobročinstvima zadužili ovo sjemenište, bilo svojim molitvama za sjemenište i sjemeništare, bilo svojim materijalnim darovima, bilo svojim radom u samom sjemeništu.

Izmijenilo se i puno časnih sestara koje su svojim neumornim i požrtvovnim radom učinile puno da svima, onima koji u sjemeništu žive i rade, bude što ljepše. Da imaju čistu kuću, čisto rublje, ukusnu hranu...

25. obljetnica sjemeništa "Paulinum" je lijepa prilika da se svima onima, koji su na bilo koji način pomogli da ovo sjemenište živi, kaže: HVALA ZA SVE! Neka Bog nagradi sve. On to najbolje zna i može.

No postoji u tom moru dobročinitelja sjemeništa "Paulinum" jedna osoba koja sa tim sjemeništem živi, takoreći, od prvog trenutka njegovog života.

To je:

S. TOMISLAVA

S. Tomislava (Ana) Lovaković rođena je u slavonskom selu Trnavi 21. kolovoza 1935. godine. Nakon završene osnovne škole odlazi u samostan sestara "Naše Gospe" u Zagreb.

Poslije novicijata i položenih redovničkih zavjeta godinu dana je živjela i radila na župi u Gunji.

21. rujna 1962. godine s. Tomislava dolazi u Suboticu, u sjemenište "Paulinum". I već punih 25 godina ona je "domaćica" našeg sjemeništa.

Zato bih ovom zgodom htio zahvaliti s. Tomislavi u ime svih sjemeništara i u ime svih sjemenišnih poglavara za koje je ona radila i s kojima je surađivala.

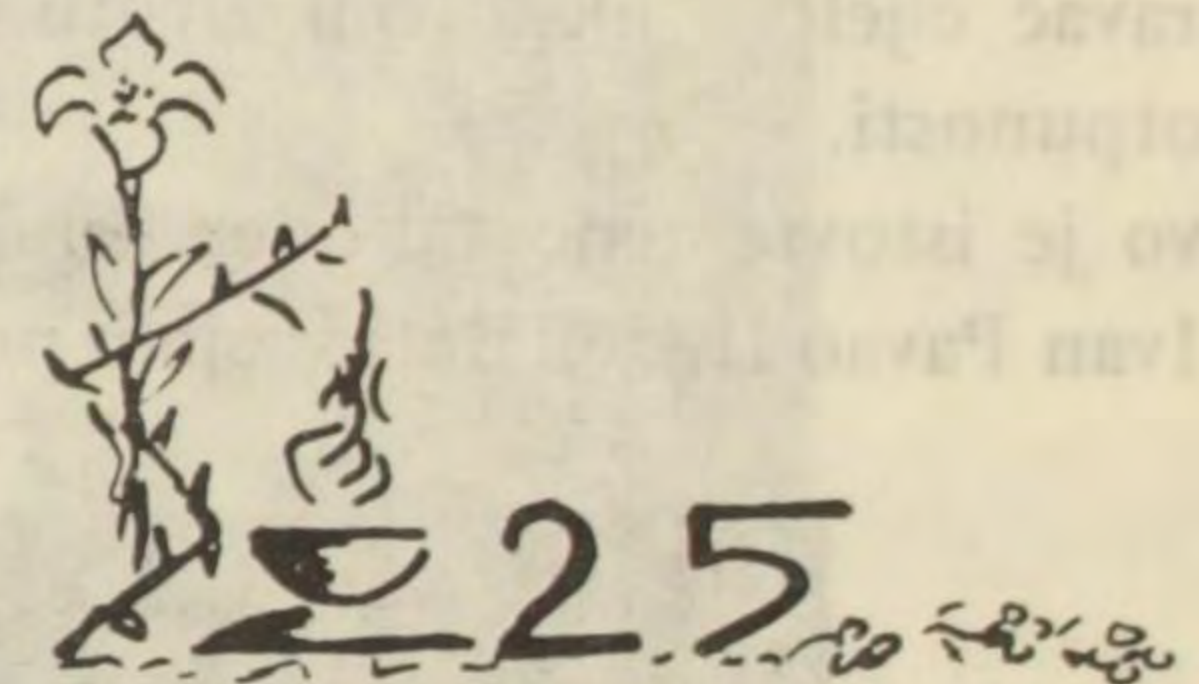
Hvala joj za svaku kronicu izmoljenu pred Gospinim likom u našoj kapelici... Hvala za svaku kap znoja prolivenu po stubištu sjemeništa i u sjemenišnim prostorijama. Hvala za svaki smješak kojim je susretala sjemeništare, njihove roditelje, rodbinu i prijatelje. Hvala joj za sve one trenutke kad je sjemeništarcima bila kao majka. Hvala za svaki umor, za svaku bol i svaku molitvu prikazanu za sjemeništare!

Neka joj Gospodin, koji je njezin Pastir, kako je napisala na svojoj sličici za 25. obljetnicu zavjeta, bude obilna plaća. Neka je vodi i dalje i neka blagoslovi svaki Njezin trud, rad i molitvu za sjemeništare da bude plodonosna.

bivši Paulinac

s. Tomislava Lovaković

SVEĆENIČKO REĐENJE U SJEMENIŠTU "PAULINUM"

U ovoj jubilarnoj godini sjemeništa "Paulinum" zbio se jedan, u našem sjemeništu još neviđeni, događaj.

U utorak 20. siječnja 1987. godine poslije podne u 17 sati subotički biskup Matija Zvekanović zaredio je za svećenika vlč. g. BENARIK FERENCA.

Ovom velikom događaju za Ferencu i za našu mjesnu Crkvu prisustvovali su sjemeništarcu, časne sestre, više svećenika, te rodbina ređenika i nekolicina vjernika iz Bečeja, iz njegove rodne župe sv. Antuna Padovanskog, kao i iz Bajmoka, gdje je Ferenc u posljednje vrijeme obavljao đakonsku službu.

Novom radniku na njivi Gospodnjoj želimo obilje milosti i blagoslova.

Grupa mladih iz župe sv. Roka u Subotici

PRILOG MLADIH

“Bačko klasje” poziva mlade da što više surađuju u našem listu i da ga čitajući zavole!

Prilog mladih uredio Andrija Anišić s grupom mladih vjernika

SUBOTICA

DOŽIVJELI SMO BOŽJU PRISUTNOST

(Duhovna obnova mladih u župi Isusova Uskrsnuća)

Kao što prakticiramo već par godina, i ove smo godine, od 27. do 30. sijačnja, organizirali duhovnu obnovu mladih vjernika naše župe i drugih zainteresiranih iz grada.

Duhovnu obnovu ove godine predvodio je p. Mirko Nikolić, isusovac iz Zagreba. On nam je na početku rekao nešto o povijesti duhovnih vježbi koje je započeo Ignacije Lojolski, osnivač Družbe Isusove, koji je živio krajem 15. i početkom 16. stoljeća.

Ova duhovna obnova bila je jedna novost u odnosu na duhovne obnove prijašnjih godina. Pater nas je kroz razmatranja, koja je vrlo lijepo pripremio, poveo k Bogu preko čovjeka, tzv. antropološkim putem.

U ovom svom kratkom izvještaju htjela bih iznijeti bar dio onog silnog bogatstva koje nam je p. Mirko otkrio i darovao, tako da i oni, koji nisu mogli sudjelovati u ovoj duhovnoj obnovi, mogu čuti koju misao koja ih može potaknuti na razmišljanje.

Prvi dan duhovne obnove bio je 27. I. i to na dan sv. Anđele Merici, koja je osnovala red sestara Uršulinki, koje se brinu za mlade. Sve je ispalo sasvim slučajno, ali ipak značajno, da smo baš na taj dan započeli ovu našu duhovnu obnovu.

Kao što sam već spomenula, u svom razmišljanju krenuli smo od čovjeka. Upitali smo se zašto smo na svijetu. Ljudi na ovo pitanje rijetko misle. Mnogi ne primjećuju život oko sebe, žure na posao, u školu, na treninge... U toj zbrci ne osjećaju da im život prolazi. Čovjek je, pak, stvoren da služi Bogu, da spasi svoju dušu, a sve materijalne stvari, koje nam Bog daje, treba da prihvatimo i da nam budu pomoć na putu spasenja.

Treba da budemo ravnodušni prema onome što nam Bog daje i što on od nas želi: da li ćemo živjeti kratko ili dugo, da li ćemo biti bogati ili siromašni, zdravi ili bolesni. U životu moramo imati svoj cilj, a Bog treba da nam osmisli či-

tav život. Moramo živjeti u Božjoj prisutnosti i s Bogom rješavati svoje mladenačke probleme...

Danas je popularno govoriti o krizi vjere i morala... Ona postoji, ali to nije najvažnije. Važnije je pitanje kako se protiv krize boriti, kako se od nje odbraniti. U zapad. Evropi mladi rješenje krize uglavnom traže u stvarima koje nisu dobre: u raznim porocima: u drogi, alkoholu, seksu... Svaka osoba koja nema čvrst karakter, bježi u svijet fantazije. Sve te mlade osobe osjete se suvišnima i odbačenima u društvu u kojem žive. Ali, mladi ne bi smjeli samo očekivati od drugih pomoć. Oni se i sami moraju angažirati. Bivši predsjednik SAD - ea, Kenedi, u jednom je svom govoru rekao: "Nije najvažnije pitanje što Amerika može učiniti za vas, nego što vi možete učiniti za nju!"

Jedna od tema bila je i ova: Božji plan stvaranja. Gdje je mjesto čovjeka u svijetu? Zašto smo tu? — Svi smo stvoreni čudesno, nismo tu slučajno... Jesmo li nekad pomislili da smo se mogli roditi hendikepirani... Svaki čovjek je originalan u povijesti čovječanstva, jedinstven i neponovljiv. Ja sam kao osoba dragocjen. Bez mene bi svijet i povijest bili siromašniji. Pa tko sam onda ja? Ako sam jedinstven, onda je mene netko posebno projektirao, odavno želio. Znači netko me je imao u planu... To je Bog! I zato je važno kako ja živim u ovom svijetu i što pridonosim ovom svijetu, Moram otkriti i ostvariti plan koji Bog ima sa mnom.

Isus Krist je u potpunosti objasnio veličinu ljudskog života. U njegovom evanđelju možemo pronaći mnoga pitanja koja nas muče.

Drugog dana smo razmišljali o vjeri i o problematici vjere. Evo kako neki mladi razmišljaju o vjerskim stvarima: Molitva — iako o njoj puno slušamo, ne mislimo puno na nju. Bog puno traži...

Ispovijed — zašto svoje grijehe moram reći svećeniku da bi mi bili oprošteni?!

Moral — sprečava me da živim slobodno.

Pričest — poslije nje ništa ne osjećam.

Misa — ne razumijem šta se tamo događa.

Napor — to se uvijek traži od mene, čemu mi onda služi milost.

U svjetlu ev. sve to doživljavamo drugačije. Sve su to stvari koje imaju veliku važnost za mene.

Često puta kad se molimo, tražimo da se to odmah ostvari, ali možda je ta molitva pogrešna i zato nas Bog ne uslišava. Molitva nije socijalno osiguranje. Isto tako i sakramenti. Njima se služimo samo da bi nešto dobili, a oni bi nam trebali pomoći i dati snagu da mi dajemo svoj doprinos poboljšanju svijeta u kojem živimo. Napori se također isplate. Samo treba ustrajati i čvrsto vjerovati.

Paul Clodel, francuski pisac i obraćenik je rekao da mladi koji napuštaju vjeru, ne znaju kako će ih to skupo stajati. On je to govorio na temelju vlastitog iskustva. Rekao je: "Vjeru je lako izgubiti, ali ju je teško povratiti".

Za mladog kršćanina molitva je jako važna. "Kaži mi kako moliš i ja ću ti reći kakav si"! S molitvom moramo za-

počinjati i završavati svoj dan. Trebamo otkriti svoj način molitve, način koji će me brzo staviti u Božju prisutnost ... Molitva je pravi uvjet zdravlja i duše i tijela...

Završili smo razmatranjem na temu: Ja i drugi! Mnogi mladi žele biti sami. Bili bi sretni kad bi živjeli bez roditelja, bez njihove gnjavaže... Bog je pak čovjeka stvorio na svoju sliku, stvorio ga je kao biće zajednice. Stvoreni smo da se međusobno nadopunjujemo. Ljubav prema bližnjemu je jako važna za našu vjeru. Ljubav ne znači "ljubiti se", nego zajedno gledati u istom pravcu. Istinska ljubav zahtjeva iskrenost, a ljubav bez napora je iluzija.

Sve ove teme smo produbljavali u poslijepodnevnom radu u grupama. U tom radu svaki je imao priliku reći svoj doživljaj i kako je razumio pojedino razmatranje. Dan bismo završavali sv. Misom.

I ove godine smo jedno poslijepodne posjetili biskupa i izvijestili ga o toku naše duhovne obnove.

Poslije završnog predavanja bila je sv. ispovijed u kojoj smo se svi pomirili s Bogom i tako je završna misa bila svečanija i ljepša za sve.

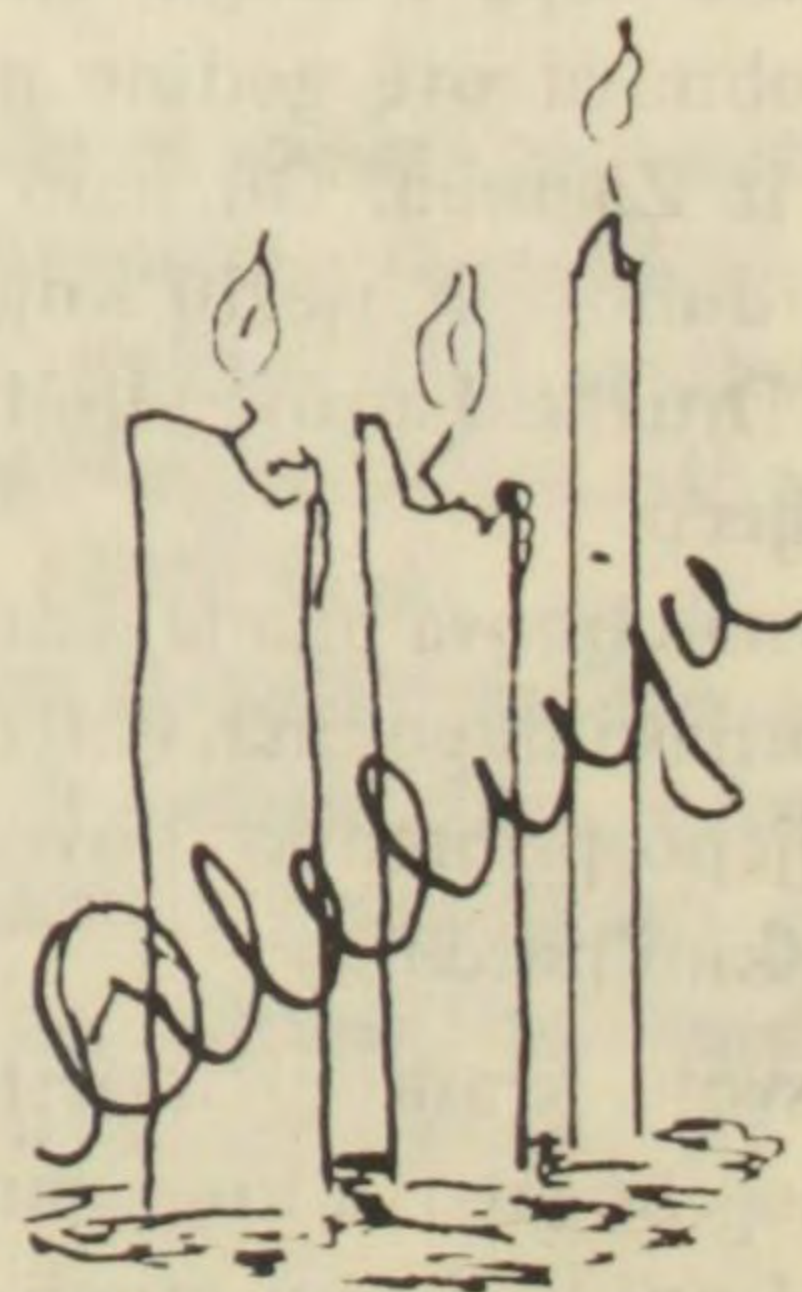
Svi smo bili prezadovoljni ovim duhovnim vježbama. Učvrstili smo svoju vjeru. Bolje smo upoznali Boga, iskusili smo Njegovu prisutnost, ljepotu kršćanskog zajedništva... Zato nije čudo što su se na završnoj Misi na licima nekih mladih zapazile suze. Nekima su one potekle zbog doživljaja Božje blizine, a nekima od žalosti što su ovi divni dani tako brzo prošli.

Poslije sv. Mise mladi su priredili rekreativnu večer. Organizirali su vrlo zanimljiv kviz, a zapjevali smo i po koju pjesmu.

Na kraju smo još jednom zahvalili p. Mirku što nam je tako lijepo govorio i pomogao nam dublje zaviriti u tajnu Božje prisutnosti u našem životu.

Izmijenili smo s njim adrese. Pozdravili ga i zaželjeli mu sretan put i razišli se svojim kućama obogaćeni jednim novim i nezaboravnim iskustvom.

Jelica

TRIBINA MLADIH

Novootvorena tribina mladih nastavila je svoj rad i ove godine.

U siječnju mjesecu tribina je održana u nedjelju u 18. Predavač je bio p. Domagoj Šimunović iz Slavenskog Broda. On je govorio na temu: "Kršćani u Crkvi – čopor ili zajednica".

Na početku predavanja predavač je definirao riječ "čopor" (masa, grupa) i rekao da je to, po Marxu, prelazno doba od čovjeka ka majmunu. Zatim je prikazao kako izgleda vjera nekih ljudi. Za neke to je samo tradicija, prilika da se lijepo obuku kad idu u crkvu prigodom velikih blagdana; neki idu u crkvu jer se boje smrti, a vjera taj strah može ublažiti...

Što se tiče zajedništva vjernika općenito se može reći da baš nema prevelikog zajedništva. Ljudi, iako se nalaze u crkvi zajedno, iako zajedno mole, mnogi se ne poznaju. Nije takva situacija prisutna samo u velikim gradovima, nego već i po selima.

Za mnoge mlade Crkva nije interesantna i zato se ispričavaju da nemaju vremena, da imaju druge obaveze i zato ne idu u crkvu.

Da bi Crkva postala privlačna za mlade, ona mora biti živa zajednica vjernika čiji će se odnosi temeljiti ne samo na prijateljstvu. Svaki član župske zajednice mora biti svjestan da on treba uložiti sebe, da mora dati svoj dio za izgradnju određene zajednice. U Crkvu se ne ide samo da se nešto dobije, nego da se nešto i daje, kako bi svi zajedno mogli rasti u ljubavi.

Da bismo mogli dati svoj prinos nekoj župskoj zajednici

Da bismo mogli dati svoj prinos nekoj župskoj zajednici nije potrebno neko izuzetno teološko znanje. Potrebno je biti dobar vjernik, uskladiti svoj život s Božjim zapovijedima.

Poslije predavanja bila je diskusija, a tribinu smo završili molitvom i pjevanjem duhovnih šansona.

Slijedeća tribina održana je 15. veljače 1987. godine. Usprkos lošeg vremena skupio se lijepi broj mladih. Tribinu smo započeli molitvom, meditacijom koju je pratilo sviranje gitare. Na taj način smo se nastojali sabrati i pripremiti za predavanje.

Predavač je bio vlč. g. Josip Pekanović, župnik iz Sombora, a tema je bila: "Vjera pojedinca i vjera zajednice". Na početku predavanja on je rekao da je vjera nešto što živi u nama. – Danas se puno govori o krizi vjere, a malo se govori o krizi vjernika, a zapravo vjera nije u krizi. Ona postoji, ona živi, ona raste. Samo pojedinac vjernik može biti u krizi i na to treba staviti naglasak. Svaki vjernik osobno mora tražiti izlaz iz te krize... Danas vjernici ne žive svoju vjeru,

premda izvana gledajući obavljaju sve što spada na vjeru: idu nedjeljom na Misu, na sakramente za Božić i Uskrs, mole se ujutro i uveče i misle da je to dovoljno.

Vjera je još uvijek previše individualna stvar. Ja i moj Bog, a trebalo bi reći: mi i Bog. Ne smije mi biti cilj samo da ja budem dobar vjernik. Svi zajedno moramo rasti u vjeri i poticati jedini druge da rastemo u vjeri. Tada će vjera biti vjera zajednice. Moramo biti svjesni da smo odgovorni jedni za druge. Ja se nisam u potpunosti ostvario kao vjernik, ako se moj kolega udaljio od Crkve.

Na primjeru Abrahama se vidi kakva treba biti naša vjera. To je vjera koja Bogu ne stavlja nikakve zapreke... Naša vjera mora biti vjera Evanđelja, a to je vjera zajednice.

Nakon predavanja razvila se plodna diskusija. Tribina je završila molitvom i pjevanjem pjesme: "Kakav prijatelj je Isusu".

Umjesto redovite tribinu u mjesecu ožujku, mladi su se u vrlo lijepom broju uključili u pobožnost sv. Josipu, koja se već godinama uoči blagdana sv. Josipa održava u crkvi sv. Roka u Subotici.

U nedjelju, 16. III. mladi su prije sv. Mise izveli prigodan recital u čast sv. Josipa.

Jasna

MILOSTIV BUDI – BOŽE NAŠ

Milostiv budi Bože naš
Dušama koje Te proklinju u sebi.
Milostiv budi Bože naš,
jer ne znaju kakvu uvredu nanose Tebi.

Milostiv budi Bože naš
Dušama koje Te preziru u sebi.
Milostiv budi Bože naš,
jer ne znaju da svo blago je samo u Tebi.

Milostiv budi Bože naš
Dušama koje te mrze u sebi.
Milostiv budi Bože naš,
jer ne znaju da sva ljubav je samo u Tebi.
jer ne znaju da

Milostiv budi Bože naš
Dušama koje ne vjeruju Tebi.
Milostiv budi Bože naš,
jer ne znaju da sva istina je samo u Tebi.

26. 03. 1987.

Dominika

SUSRETI

SUSRETI

SUSRETI

SUSRETI

SUSRETI

P O Z I V

N A

D A N M L A D I H

Pozivamo mlade da se u što većem broju okupe na DAN MLADIH, koji će se održati 2. svibnja 1987. godine u BAČU. Ovdje donosimo program susreta, a za sve detaljnije informacije obratite se SVOJIM ŽUPNICIMA.

PROGRAM

DANA MLADIH U BAČU
2. svibnja 1987. godine

9 sati: OKUPLJANJE

9, 15: POČETAK – Predstavljanje grupa i najava programa.

9, 30: PREDAVANJE – Tema: "SUDJELOVANJE MLADIH U ŽIVOTU CRKVE".

10, 30 - 13 : RAD U GRUPAMA – Ovom radu posvećujemo najviše vremena. Molimo sve vjeronaučne grupe da se temeljito pripreme za taj rad. Predlažemo da u svojim župama zajedno prođete neke od ovih tema:

IZ DEKRETA O APOSTOLATU LAIKA:

- Učešće laika - mladih u poslanju Crkve (br. 2)
- Duhovnost laika u radu apostolata (br. 4)
- Karitativna djelatnost laika (br. 8)
- Crkvene zajednice: Obitelj, omladina, socijalna zajednica, sveopća Crkva (br. 9 - 13)
- Suradnja s hierarhijom (br. 24)
- Formiranje za apostolat (br. 28)

IZ GLASA KONCILIA, KANE, VERITASA, MI, itd.

- pogledati zadnje brojeve:
- Zašto mladih nema u Crkvi?
- Gdje se mladi mogu angažirati?
- Naglasiti ulogu kršćanskog svjedočenja.
- Briga za zajednicu - briga svih.
- Briga za siromašne, za misije, itd.

13 sati: – RUČAK

14, 30 - 16 : P L E N U M

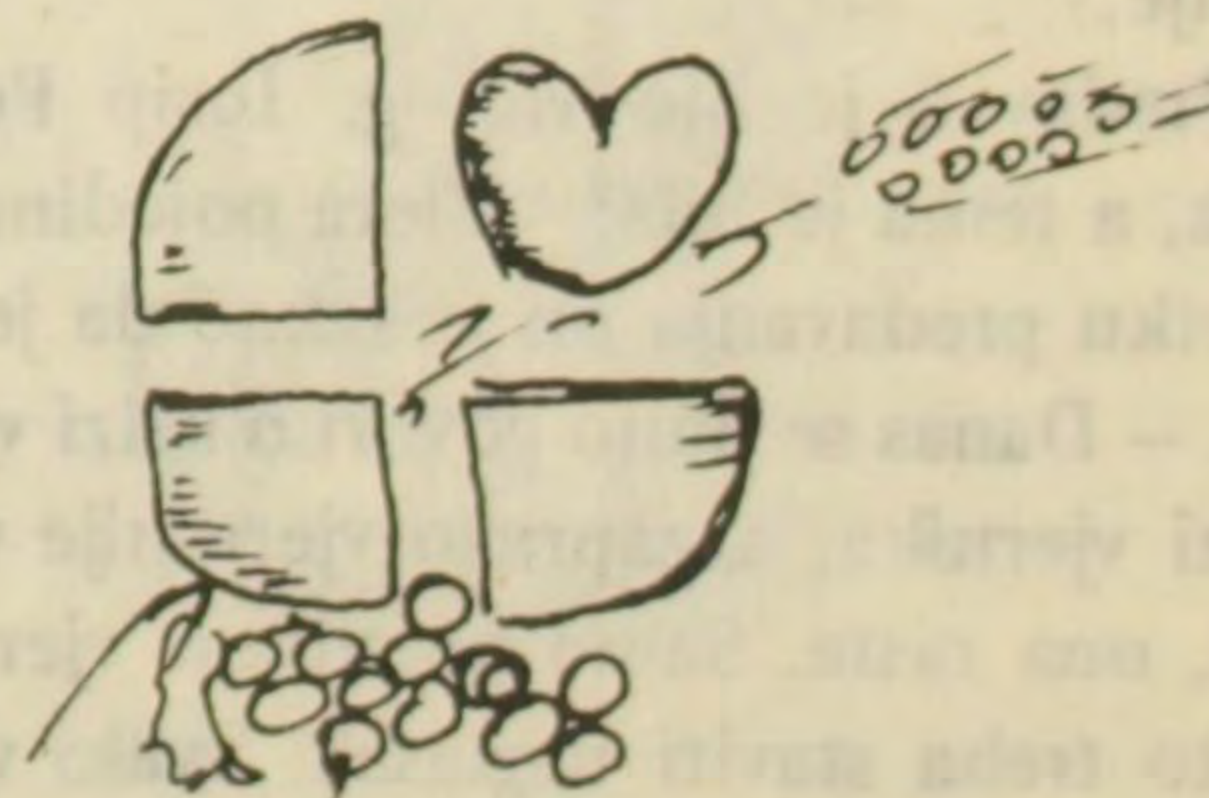
16, 30 : REKREATIVNI PROGRAM

- Predvidjeli smo da kroz ovo vrijeme svi koji to žele pripreme sastave, bilo u prozi, bilo u poeziji, ili neku glazbenu točku, koji bi izveo sam autor ili netko umjesto njega... Žiri će izabrati tri najbolja rada i nagraditi. Radove poslati na adresu: ŽUPNI URED, 21420 B A Č, i to najkasnije do 25. 04. 1987. Tema glasi: "GDJE DA TE SUSRETNEM GOSPODINE...". (v. Mt 23, 31 - 46).

17 sati: EUHARISTIJA

MLADI DODITE – ČEKAMO VAS

Pripremni odbor

KAKO SAM DOŠAO U SJEMENIŠTE

Još kao mali dječak, u svojoj sedmoj godini života, otišao sam prvi puta na vjeronauk. Tamo mi je bilo veoma lijepo. Župnik nam je pričao o Isusu Kristu, i jednom zgodom dok nas je na vjeronauku poučavao, upitao me je da li bih htio ministrirati. Ja sam sa zadovoljstvom odgovorio: Hoću, vrlo rado.

U početku, dok sam ministrirao nisam baš ni razumio što sve to znači, no za kratko vrijeme sve sam shvatio i veoma sam se radovao što sam naučio ministrirati.

Sv. misa je obično započinjala u 7 sati, ali moji drugovi i ja smo često već u 6 sati bili u dvorištu crkve i igrali klike-re, dok nas sakrsitan ne bi pozvao da se obučemo i pripremimo za misu. Bila je velika radost i ponos biti obučen u ministrantsku odjeću i stajati kraj oltara. Osjećao sam se kao mali svećenik.

I tako je to išlo godinama. Neki su od mojih drugova napustili ministriranje, jer su im se neki rugali, drugi jer više nisu imali vremena... Tako sam u 7 razredu ostao skoro sam od većih dječaka. To me nije smetalo iako sam više volio kad nas je bilo više kraj oltara.

Išao sam redovito na sv. Misu, na devetnice, na svibanjske i listopadske pobožnosti i drugo. Zavolio sam crkvu i ministriranje, tako da mi je to gotovo postalo kao neki "hobi" - bez čega nisam mogao... Kad bi se ponekad desilo da nisam bio na misi, taj dan sam osjećao prazninu. Nedostajao mi je susret s Isusom u crkvi i razgovor sa župnikom.

Volio sam sjediti u klupi, u tišini, i promatrati veliki oltar, svete slike po zidovima crkve, a najviše sam volio gledati jednu sliku na kojoj je bio raspeti Isus. Posebno sam se znao zagledati u njegovo lice i činilo mi se kao da gleda sa križa i traži svojim pogledom lica koja njega gledaju. Ponekad sam ga osjećao toliko blizu, da mi se činilo kao da će sada progovoriti.

Isus nije progovorio naglas, ali, dok sam sjedio u klupi i posmatrao njegovo lice, osjećao sam u svojoj nutrini sve veću i veću težnju za njim. Neka sila me privlačila sve jače i jače. Svaki put kad bih izlazio iz crkve, nisam mogao odoljeti a da se ne navratim kod te slike Raspetog Isusa. I dok bih ga promatrao, bivalo mi je sve jasnije: ja... ja ću u svećenike. No, još nije bilo vrijeme za to. Trebao sam završiti 8. razred.

Ta godina je brzo prošla. Stigao je kraj mjeseca srpnja. Morao sam se odlučiti da li ću se upisati u srednju školu ili ću otići u sjemenište, za svećenika. Sada mi je ono, što je nekad bilo tako jasno: bit ću svećenik! Sad mi je to bilo tako nesigurno. Došla je kriza. Trebao sam odlučiti što će biti cilj mog života. To sam morao odlučiti sam. Mama ili tata mi tu nisu mogli pomoći, ja sam sâm trebao odlučiti i riješiti svoj problem. Bio sam u dvoumici. Nisam više bio siguran da li je ono što činim baš to što želim.

I dalje sam išao na misu i dok sam bio u crkvi, osjećao sam da trebam slijediti Isusa. No, čim bi se misa završila, i kad bih se našao na ulici, činilo mi se da razmišljam drugačije.

Sjemeništarci u radu

Upitao sam župnika za savjet. Pitao sam ga što mi on savjetuje. On je odgovorio: "To je samo tvoja i Božja stvar. Ja tu ne mogu ništa". Predložio mi je da počekam još neko vrijeme i da razmišljam o tome.

Kroz to vrijeme razmišljao sam... na jednoj strani čeka me Bog, a na drugoj... niti ne znam što - drugovi, zabave itd. I dok sam razmišljao, pronašao sam neko rješenje. Odlučio sam da ću se upisati u srednju školu i tako ću imati još neko vrijeme za razmišljanje. Ali to uvjerenje nije me dugo držalo. Čim bih stigao iz škole, već mi je u savjesti nešto prigovaralo: Nisi dobro učinio!

Tako sam sutradan otišao u školu. Sjećam se, bilo je to 21. srpnja. Uzeo sam knjižicu i ispisao se iz škole. Sekretarica me je sa čuđenjem gledala i rekla: "Kamo sad ideš? Nigdje te više neće primiti". Ja sam joj samo odgovorio: "Tamo, kamo ja idem, sigurno će me primiti". I otišao sam iz škole. Bio sam radostan. Osjetio sam neki unutarnji mir. Nisu me više mučili problemi. Bio sam siguran u sebe.

Ravno iz škole otišao sam župniku i prijavio se za sjemenište. Župnik se obradovao i samo mi je rekao: "Kroz ovo vrijeme ja sam se molio za tebe".

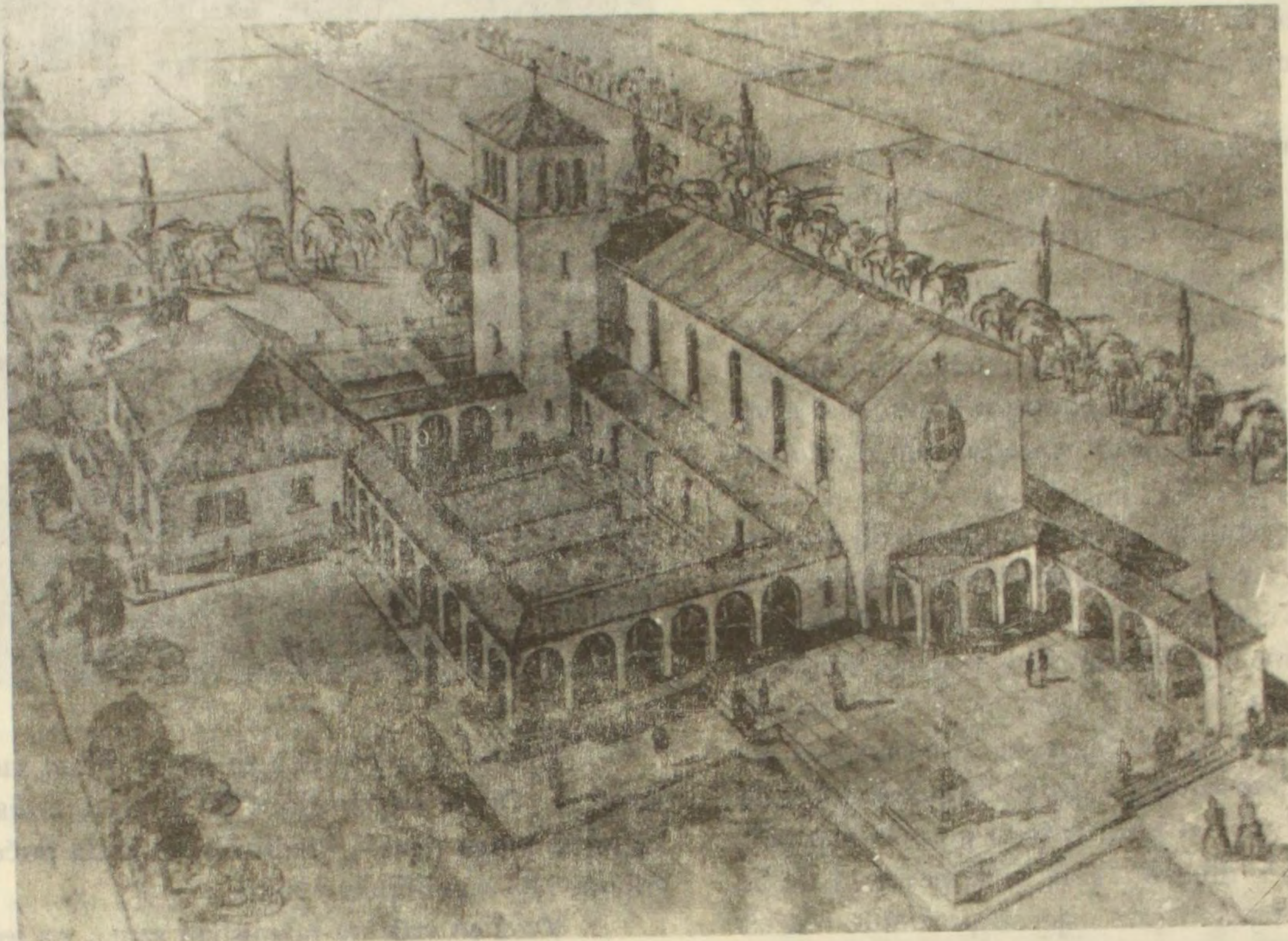
Uvjerio sam se da me Bog treba. U to ne sumnjam ni sada kad se nalazim u sjemeništu i već pohađam drugi razred gimnazije. Radostan sam što sam izabrao Boga. Ustvari, On je izabrao mene i zato sam mu zahvalan. Ne znam što bi bilo da sam izabrao "ono" drugo. Ovo mi se čini ljepše i bolje, jer sam se dao izabrati od Boga.

Molim sve Vas, koji ćete čitati ove retke, da se molite i za mene i za sve sjemeništarce, da ustrajemo do kraja. A molite se, poput mojeg župnika, da mladi u trenucima nesigurnosti i sumnje steknu uvjerenje da ih Bog zove. Molite se da imaju snage odazvati se, kako bi i oni, kao ja, doživjeli svoj mir i svoju radost.

Gabor, 2. razred

ĐURĐIN

GRADIMO NOVI PASTORALNI CENTAR

Maketa crkve i župnog stana u Đurđinu iz 1935. god. prema nacrtu ing. Bolte Dulića

Stariji Đurđinčani se s velikim ponosom prisjećaju kako su im gorjela srca od sreće, što se ravno prije pola stoljeća izvila ljepotica usred zelenih polja, kuća Božja - crkva. Njihovim mukama je konačno došao kraj, jer više neće morati ići na službu Božju u drugo selo ili u varoš, kada će svake nedjelje Spasitelj dolaziti pod prilikama kruha i vina i u njihov Đurđin.

Crkva je sagrađena, ali je uz nju trebalo još graditi župni stan koji bi bio opskrbljen prostorijama potrebnim za jedan normalni pastoralni rad, kako bi i Crkva Božjeg naroda rasla i utvrđivala se u vjeri. Sve su to vjernici Đurđina imali u planu, ali su nadošle teške godine: Ekonomske krize, rat, neplodne godine i tako je župski centar ostao samo na papirima ssada već pokojnog inženjera Bolte Dulića.

Danas se svi dobro sjećamo lijepu proslavu koju smo upriličili za zlatni jubilej naše crkve prije dvije godine, i ponosno gledali u obnovljenu ljepoticu naših salaša. Tada smo ustanovili da pored crkve nedostaje onaj prostor i kuća koja je bila predviđena projektom. Pogledali smo jedan u drugoga i pitali se što sada. Hoćemo li dozvoliti da naša ljepotica stoji osamljena i da je stari, već pomalo ruševni salaš nagrđuje?! Ili ćemo dozvoliti da naša djeca na dvorištu moraju slušati riječ Božju? Ne! Gradićemo novu župsku kuću ili kako to danas neki, čujem, moderno nazivaju "Pastoralni centar".

Naši djedovi ostavili su nam lijep spomenik, a i mi želimo našoj djeci ostaviti neki znak da smo i mi živjeli na ovim salašima i da smo i mi radili za slavu Božju.

Ovaj plan gradnje spomenusmo našem župniku, a on mu se od srca obradova i preuze na sebe sav teret poslova oko gradnje. Radovi su već počeli. Nacrti se prave i traže se potrebne dozvole. A šta ćemo mi vjernici? Moramo pokazati svoju velikodušnost u prikupljanju potrebnih sredstava za gradnju. Otvoriti naša srca, jer ne dariva onaj tko ima previše, nego onaj tko ima ljubavi i razumijevanja. A narodna mudrost kaže: "Zrno po zrno pogača, kamen po kamen palača" ili "Složna braća nove dvore grade, a nesložna i stare razgrađuju".

Jednoga dana kada bude dovršena građevina, u njoj ćemo se okupljati oko zajedničkog cilja, oko Isusa Krista, a bit će nam na ponos i za svjedočanstvo vjere i ljubavi budućim naraštajima.

Župnik nas očekuje u župnom uredu s našim dobrovoljnim priložima. Svaki nek nešto priloži, pa makar bio samo i skromni dar siromašne udovice iz evanđelja, i taj će dobro doći, jer netko reče "Ništa nije maleno što je učinjeno iz ljubavi".

GRADEVINSKI ODBOR SA ŽUPNIKOM

SUBOTIČKA KORIZMA

Od starina je i u našem narodu Korizma poznata kao sveto vrijeme pripreve za Uskrs. Korizma je vrijeme posvećeno molitvom, vježbom u pobožnosti, ali i vrijeme pojačanog slušanja Božje riječi. Korizma je vrijeme posta i odricanja, kako bi se Crkva pokazala jakom u djelima ljubavi i dobrotvornosti.

Prvi ovogodišnji korizmeni susret u Subotici trebao je okupiti pjevače na zajedničko pjevanje večernje. Mjesto okupljanja bila je subotička katedrala. Večernja je bila izuzetno lijepa. Nažalost od svih subotičkih pjevača odazvali su se članovi katedralnog zbora "Albe Vidaković", uz tu i tamo ponekog pjevača iz drugih župa.

Ljepota Božje riječi i skladnog pjevanja, koje je predvodila katedralna orguljašica s. Mirjam Pandžić, učinila je ovaj prvi korizmeni susret ne samo svečanim i lijepim, nego također i korisnim za sve koji su sudjelovali na ovom korizmenom susretu. Večernja je bila uklopljena u slavlje sv. mise, a slavlju je predsjedao katedralni župnik, vlč. g. Stjepan Beretić, uz asistenciju župnika kelebijskog vlč. g. Josipa Miloša i katedralnog kapelana Beer Gergelya.

KORIZMENI SUSRET ŠKOLSKE DJECE

Nastojanja župnika i župljana župe Isusova Uskrsnuća da ožive gradsku Kalvariju u Subotici imaju dobru perspektivu. U nedjelju, 29. ožujka okupilo se oko 200 djece u župnoj crkvi Isusova uskrsnuća u Subotici.

Tiha, ali ustrajna kiša spriječila je brojne mališane da Križni put mole na samoj kalvariji. U rukama su imali križeve, koje su napravili sami ili uz pomoć roditelja. Oko glavnog žrtvenika cijeli vijenac djevojčica i dječaka. Ima ih malenih, ali i odraslijih. Domaći župnik, vlč. g. Bela Stantić dočekuje djecu. Prisutni su brojni subotički župnici. Došli su i župnici okolnih župa. Ovom susretu je prisustvovao i sam g. Biskup. Iz tavankutske župe došlo je čak 35 djece.

Vidjeli smo svečanost u crkvi, na kojoj je više djece nego odraslih. Zato ovom korizmenom susretu u Subotici po draži i ljepoti nema ravna!

Nakon što je župnik domaćin pozdravio goste, počela je pobožnost križnoga puta. Slavlju je predsjedao župnik iz Male Bosne, vlč. g. Ivica Prčić. S ministrantima župe domaći-

na obilazio je postaje križnoga puta, a popratne tekstove i molitve čitali su predstavnici pojedinih župa. Kod svake postaje predstavnici druge i druge župe. Jedino su dječaci i djevojčice iz katedralne župe dobili dvije postaje. Pobožnost i pozornost djece čitala se iz njihovih očiju.

U crkvi dupkom punoj djece pobožnost križnoga puta ostavlja na svakog duboki dojam. A djeca, njihovi roditelji i župnici, ne manje i sestre katehistice, doživjele su divno korizmeno popodne.

Završna riječ mladog svećenika Ivana Prčića iznenadila je srdačnošću, uvjerljivošću i toplinom. Htio je propovijedati, a uspio je razgovarati sa svojim malim slušačima. Najmlađi Isusovi učenici našega grada i salaša doživjeli su na jedinstven način Isusovu veliku ljubav prema ljudima. A pobožnost najmlađih ostavlja na sve nas duboki dojam i zbog njihove iskrenosti, ali i zbog Isusove: "Ako ne budete kao djeca, nećete moći u Kraljevstvo nebesko!"

Prilično teški, i djeci neprimjereni tekstovi križnoga puta, nisu umanjili ljepotu ovog korizmenog susreta. Djeca su pjevala i narodne crkvene popijevke, ali i suvremene duhovne šansone, koje su svojom svježinom i ljepotom također doprinijeli zajedničkom doživljaju.

Susret se završio blagoslovom križeva koje su djeca visoko držala u svojim rukama. Neki kažu, šteta što ovaj susret nije bio na Kalvariji. Ali svi smo se vratili oduševljeni i zadovoljni! Povedimo se primjerom najmlađih! Ne zaboravimo svoje Kalvarije! Oživjet će subotička Kalvarija!

SUSRET ČLANOVA PASTORALNIH VIJEĆA

Osim susreta pjevača i djece održan je u nedjelju, 5. travnja i susret članova pastoralnih vijeća grada Subotice i okolice. Ovaj susret ima svoju shemu, a traje od 3 - 7 sati poslijepodne. Svrha mu je pomoći članovima pastoralnoga vijeća kako da bolje, plodnije i aktivnije sudjeluju u radu župe. Za vrijeme križnoga puta gosti imaju priliku za svetu ispovijed, a u u 18 sati započinje sveta misa koju predvodi g. Biskup.

Osim uvodnog predavanja, vrlo je zanimljiv rad po grupama. Pojedina grupa razmatra mogućnosti za rad u određenim odjelima pastoralnog vijeća: ekonomski, karitativni, katehetski itd.

Ovaj se korizmeni susret uvijek održava u sjemeništu a odvija se istovremeno na hrvatskom i mađarskom jeziku. Sudeći po borju sudionika ovaj susret je opravdao svoje postojanje.

S. B.

DEVET DANA U ČAST SV. JOSIPA U SUBOTICI

Dobra tradicija i duhovnost, koja je s njom povezana, uvijek je privlačila vjernike, koji znaju što je crkvenost. To se pokazalo i ove godine na devetnici u čast sv. Josipu, koju je prije 50 godina uveo + Blaško Rajić, a njegovi nasljednici vjerno nastavljaju ovaj poduhvat. Župa sv. Roka tih dana je centar duhovne obnove ne samo vjernika iz grada, nego i vjernici sa naših salaša neće propustiti priliku da se odazovu štovanju svima tako dragog sveca. Ove godine obrađena je tema o sv. Josipu kao zaštitniku doma i domovine, a najavljen je i Marijanska godina.

Neka budu navedene teme propovijedi: 11. ožujka: Pitanje Boga i vjere u današnjem svijetu (govorio domaći župnik dr Marin Šemudvarac); 12. III.: Humanost i čovječnost bez Boga (Blaško Dekanj, župnik župe sv. Jurja u Subotici); 13. III.: Crkva - grob Božji ili ustanova, koju vrata paklena neće nadvladati (Josip Leist, župnik iz Palića); 14. III.: Žena kao zaručnica i majka (Ante Gabrić, župnik iz Tavankuta); 15. III.: Problem očinstva i kriza autoriteta u obitelji (Julije Bašić, župnik sa Bikova); 16. III.: Sv. Josip - zaštitnik doma i domovine (Lazar I. Krmpotić, župnik iz Bačke Palanke); 17. III.: Josipovo radno mjesto (o. Miljenko Holzleitner, gvardijan iz Subotice); 18. III.: Dobri i zli dusi u svijetu (Andrija Kopilović, župnik iz Aleksandrova); 19. III.: Sv. Josip zaštitnik ustanove Kristove Crkve (Msgr. Matija Zvekanović, biskup).

Sve ove teme bile su povezane sa životom, krepostima, radostima i patnjama sv. Josipa. Posebno se dojmila biskupova propovijed u kojoj je prikazao pored lika sv. Josipa i lik brata Andreja, koji je sagradio najveće svetište u čast sv. Josipu u Kanadi, a koje je biskup za svog puta po Kanadi posjetio i tamo služio sv. misu.

Kroz devet dana sve sv. mise služile su se u čast sv. Josipu, a uvijek još sa posebnom nakanom: za župske zajednice, za umiruće, za bolesnike, za naše obitelji, za mlade i djecu, za radnike u domovini i u inozemstvu, za sv. Crkvu. Kroz devetnicu župnik je podijelio tisuću sv. sličica sa likom sv. Josipa sa nakanama apostolat a molitve, gdje se nalazi i molitva sv. Josipu za hrvatski narod.

Ono što je posebno obogatilo ovogodišnju devetnicu bio je veoma sadržajan recital iz života sv. Josipa, koji su u nedjelju, 15. ožujka, prije sv. mise izveli mladi ove župe uz pratnju flaute Branke Ivković i instrumentalne glazbe Ivice Dulića, Damira Novakovića i Vjekoslava Poljakovića.

A - B.

NAŠI IMENDANI

Crkva je od prvih kršćanskih vremena nastojala da se djeci daju imena svetih muževa i žena. To je čak istakao i Koncil u Trentu g. 1563. god. Koncil je ovo naglasio kao usput reformaciji. Cilj toga bio je da kršćanin svaki dan misli na svog nebeskog zaštitnika. To je ujedno bio i podsticaj na krštenje, koje se onda dijelilo na sam dan rođenja. U prvim kršćanskim vremenima bilo je uopće shvaćanje povezanosti imena s krštenjem. Tako je rođendan i imendan padao u isti dan.

Do razmimoilaženja između katolika i protestanata dolazilo je i u tom pogledu. Kršćani slave imendan, a protestanti rođendan.

Katolicima je bilo važno da im dijete nosi ime kojeg sveca, blaženika ili mučenika. Ako bi tko dao ime djetetu, koje nema nebeskog zaštitnika, onda bi župnici preporučivali da se dječacima doda ime Josip, a djevojčicama Marija.

IMENJAK KAO UZOR

Roditelji danas slobodno izražavaju svoju tihi želju kod izbora imena svoga djeteta. Pozadina takvog izbora može biti veza prijateljstva, kumstva, obiteljske tradicije, odanost domovini, pa djeca dobivaju imena slavni kraljeva ili narodnih velikana. Kada se izabire ime kojeg sveca, to je zato da on djetetu bude zaštitnik i zagovornik u životu. Misao vodilja kod toga je bila: pokazati kako se po primjeru sveca može postići vječna domovina.

Jedan američki psiholog došao je do zaključka da kršćanin znade usvojiti u svoj život svojstva svoga nebeskog zaštitnika. On veli da su ljudi s imenom mučenika, pokazali u životu veliku izdržljivost i izvanrednu nadarenost za žrtvu. To ne moramo prihvatiti, ali ako se čovjek suživi sa svojim nebeskim zaštitnikom, može mu to biti od koristi i u vjerskom i moralnom pogledu.

Jedna latinska poslovice veli: ime je znamenje. (Nomen - Omen). Možemo dodati - zanimanje i značenje. Ime može nešto i predoznačavati. U redovničkim zajednicama bilo je prije, a kod nekih i danas, da poglavari daju iskušenicima nova imena, kao znak da ostavljaju prijašnji život i ulaze u jedan novi, na koji ih podsjeća novo ime.

Kod izbora Papa, novo ime zna biti i određeni program. Bilo je Papa koji su uzimali imena vojskovođa: Aleksandar, Julije, po Aleksandru Velikom i Juliju Cezaru.

Iznenadjenje je bilo kada je Angelo Josip Roncalli izabran za Papu i uzeo ime Ivan. Prije njega je bilo više njih sa imenom Pije. Ivan XXIII. je to lijepo obrazložio: to je ime drago mojem kraju, to je ime moga oca, to ime nosi crkvice u kojoj sam kršten, to ime nosi bazilika Lateranska, posvećena sv. Ivanu, to ime imao je Ivan apostol, koga su voljeli Isus i Marija. U povijesti Crkve bilo je 22 Pape sa imenom Ivan čiji su pontifikati bili kratkog vijeka.

Ime je, dakle, određeni program. Ivan XXIII. je imao svoj program, Pavao VI. svoj program, Ivan Pavao II. određeni program, koji pokazuje i svojim putovanjima po svijetu.

IMENDANI I REFORMA KALENDARA

Slavljenje imendana nije bilo povezano s nekim vanjskim proslavama. Imalo je čisto katolički i vjerski karakter sa sjećanjem na dan krštenja. U međuvremenu, zadnjih godina, slavljenje rođendana popraćeno je sa svečanim i bogatim programom. Imendan je stavljen u pozadinu, a rođendan je osvojio javnost. Ima li koji razlog tome?

Rođendan je siguran datum, dan krštenja i imendan često zaboravljen. Tome je pridonio i novi liturgijski kalendar koji je promijenio datume slavljenja pojedinih svetaca. Evo samo nekoliko primjera. Blagdan sv. Mihovila slavio se 29. IX a sada na taj dan slavimo i Mihovila i Gabrijela i Rafaela. Sv. Matiju slavili smo 24. II. a sada 14. V., Sv. Filipa i Jakoba slavili smo 25. VII., a sada 3. V., Sv. Tomu Akvinskog slavili smo 7. III., a sada 28. I. Mnogi blagdani su jednostavno prekríženi. Nažalost i sam blagdan Imena Isusova je prekríženi. Slavili smo ga 2. I. U Sv. pismu čitamo na više mjesta o tom imenu. "Ne boj se, po imenu sam te pozvao". "Naša je pomoć u imenu Gospodnjem". Sv. Bernardo, koji je bio veliki štovatelj Imena Isusova, kaže da je to štovanje siguran temelj naše vjere. Protestantски teolog Karl Barth piše: "Zadnja riječ koju ima reći kao teolog i političar nije pojam o milosti, nego riječ Isus Krist". Mnogi žale što je taj blagdan prekríženi.

Kad kažemo da žalimo za blagdanom Imena Isusova, onda ću napomenuti da žalimo i za imenima, koja roditelji više ne daju svojoj djeci i ne nalazimo ih više u maticama krštenih. Evo samo nekoliko nekada tako dragih imena.

Kod muškaraca: Albe, Bartul, Beno, Blaško, Bolto, Dino, Filip, Gabor, Grgo, Kalo, Lazo, Lozan, Luka, Naco, Nesto, Roko, Sive, Šime, Veco.

Kod ženskih: Cila, Doca, Doma, Đula, Franka, Jaga, Justika, Ilka, Koca, Koleta, Liza, Manda, Perka, Reba, Tonka, Veca, Verka.

Za utjehu onima koji nose narodna imena, a neznaju da imaju i nebeske zaštitnike donosim narodno ime i latinski naziv nebeskog zaštitnika. Evo nekoliko:

Kod muškaraca: Bogoljub - Teofil, Darko - Donat, Dragan - Karlo, Davor - Martin, Radoslav - Gaudencije, Nedjeljko - Dominik, Krunoslav - Stjepan, Kamenko - Petar, Srećko - Feliks, Zdravko - Valentin, Zoran - Lucij, Željko - Dezider.

Kod ženskih: Biserka - Margareta, Božena - Natalija, Darinka - Bonifacija, Janja - Agneza, Jasna - Klara, Davorka - Martina, Ljubica - Amalija, Svjetlana - Lucija, Zlata - Aurelija, Zdravka - Valerija, Maja, Marija, Marijana, Mira, sve nose ime Marijino.

Dobro odgojena kršćanska djeca znadu biti žalosna, kad čuju da nemaju nebeskog zaštitnika. Tu postoji mogućnost da na dan Sviju svetih slave i oni svoj imendan. U nekim školama na Zapadu, na početku nove školske godine slave zajednički imendan sa prigodnim programom uz muziku, recitaciju simboličnim darovima.

Dodajmo da su crkveni oci bili protiv slavljenja rođendana. Origen (185 - 254) veli da ne pozna nijednog sveca, koji bi rođendan slavio posebnom svečanošću.

Tertulijan (160 - 220) opominje kršćane da izbjegavaju slavljenje rođendana. On veli da su carevi slavili svoje rođendane i da je kod toga cijeli grad postao kuhinja, a ulice su mirisale na vino.

Vratimo se i mi slavljenju imendana barem u obiteljskom krugu. Ne zaboravimo da nam sveci imaju uvijek nešto reći. Oni su uvijek aktivni. Naš sv. Zaštitnik postigao je svoj cilj, on pomaže svom imenjaku da također dostigne svoj cilj. Pokušajmo oživjeti imendane i povezati se sa svojim nebeskim zaštitnikom, koji nam pokazuje da je moguće taj cilj ostvariti.

Dr Marin Šemudvarac

ISPRAVKA UREDNIŠTVA

U svečanom dvobroju "Bačkog klasja" (od 1. XI. 1986. br. 37 - 38) u članku o prigodnoj izložbi u sjemeništu "Paulinum" na 11. str. poslije rečenice, u kojoj se govori o tome tko je postavio bunjevački dio izložbe, izostala je rečenica o tome tko je postavio šokački dio izložbe.

Ta rečenica glasi: "Šokačke sobe i šokački dio izložbe uredio je o. Mato Miloš s grupom žena i djevojaka iz Son-te.

Molimo sve zainteresirane i oštećene da prihvate ovo naše objašnjenje i ispravku.

EKUMENSKI MOLITVENI DAN ŽENA (1887 – 1987)

“Dodite i radujte se!”

“Molitveni dan žena” je svjetski pokret kršćanskih žena. Kroz molitvene susrete kršćanske žene učvršćuju svoju vjeru u Isusa Krista, dijele svoju nadu, strahove i radosti, svoje darove i potrebe. Povezane su duhovno s cijelim svijetom, međusobnim iskustvima obogaćuju se, potpomažu u nošenju tereta jedni drugima. Potvrđuju da su molitve i djela nerazdvojni i da imaju neprocjenjivi utjecaj na svijet.

Sve je ovo počelo 1887. godine i traje i danas – dakle prije 100 godina. Žene su shvatile da su odgovorne za izvršavanje Kristove misije. Zato se molitveni dan velikom brzinom širio svijetom, jačajući međusobno razumijevanje, pomirenje i djelovanje za opće dobro čovječanstva.

Danas, kada toliki ljudi stradavaju, napuštaju svoje domove zbog mržnje i progonstva, umiru u bijedi, zapušteni i usamljeni, kad tolika djeca traže toplo majčinsko krilo, kojeg nažalost nema, jedino molitva i to zajednička ulijeva nade da se izbjegnju apokaliptičke katastrofe.

Ovo saznanje okupilo je i kršćanske žene Subotice, 6. marta ove godine u crkvi Isusova Uskrsnuća uz molitvu: “Gospodine, dolazimo da susrećemo Tebe i jedni druge kao izraz zajedništva sa klicanjem: aleluja”.

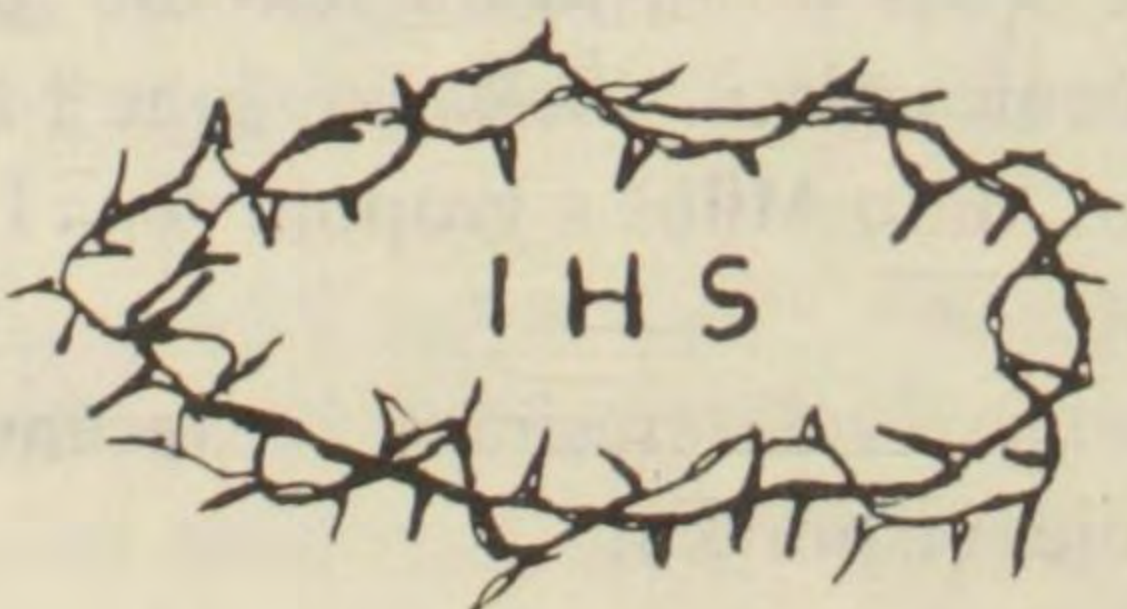
Sreli smo se, radujući se raznolikosti rasa, boja, nacija, kultura, tradicija i osobnih darova, a posebno što nas ovo zajedništvo prenosi kroz cijeli svijet. Priznali smo Gospodinu da često zaboravljamo i preziremo naše bližnje. Zaboravljamo da nam je kršćanska dužnost ljubiti svakog čovjeka bio on nama prijatelj ili neprijatelj. Molili smo: “Gospodine, milostiv budi prema nama, oprosti nam naše grijehе, prosvijetli i nauči nas ljubiti kao što si Ti nas ljubio...”.

Najljepši trenutak molitvenog sata bilo je sjedinjenje u zajedničkoj molitvi, koju nas je sam Krist naučio: Oče naš!

Cijeli molitveni sat popratilo je pjevanje vjernika: katolika, pravoslavniх, evengelika i reformiraniх. Kroz molitvu i pjesmu molili smo: “Pomozi nam, Gospodine, da živimo u Tvojоj ljubavi. Daj nam snage da molimo za sve koji pate. Za one koji se nalaze pred teškim zadacima, daj im mudrost. Molimo se za sve koji revnuju za mir, pravdu i dobrobit cijeloga čovječanstva, osnaži ih Tvojom čudesnom silom. Molimo Te za Tvoju Crkvu u cijelom svijetu” ...

Gospodin nas je pozvao na zajedničku molitvu, a sada nas šalje u svijet. Odazivajući se Njegovu pozivu idemo dijeliti ljubav, služiti svijetu u ljubavi!

VIA

EKUMENSKI MOLITVENI SUSRET ŽENA

6. ožujka o. g. po trinaesti put susrele su se žene triju kršćanskih Crkvi u evangeličkoj crkvi u Bačkoj Palanci. Program se odvijao prema dobivenom programu, koji za svaku godinu prirede žene iz jedne države. Ove godine se slavi upravo 100 godina da je ova inicijativa započela. Program se odvijao u tri jezika: srpskom hrvatskom, mađarskom i slovačkom. Vodile su ga žene: pravoslavne, katoličke i evangeličke crkvene zajednice. Svećenici svih triju Crkava bili su prisutni te su na početku pozdravili skup i na kraju podijelili blagoslov. Iako se za ovu akciju nije oduševio veliki broj žena, ipak ona predstavlja značajnu inicijativu, koja je veoma promijenila ozračje među vjernicima tri kršćanske Crkve u gradu.

Takav ekumenski susret žena održan je i u Novom Sadu.

DEVETNICA LURDSKOJ GOSPI U SUBOTICI

Kao svake godine tako i ove, već po tradiciji, okupljali su se svako večе u 17, 30 sati, vjernici našega grada od 1. II. do 9. II. u franjevačkoj crkvi sv. Mihovila Arkandela. No, ove godine smo dublje proživljavali svaku riječ o. Emanuela Hoška, jer je ovo 300. godišnjica dolaska večе grupe naših pradjedova u ove krajeve. Tada, kao i danas, oci fratri su bili budni čuvari naše vjere.

Kroz devet večeri bila su razmatranja, koja su dopirala do dna duše, budila pospanu savjest i palila “Svjetla” u tami, kojoj smo ; nažalost, skloni.

Poruke su životvorne, koje obavezuju, potiču, bude nadu, predanje i čine da hod prema Bogu bude čistiji i bolji.

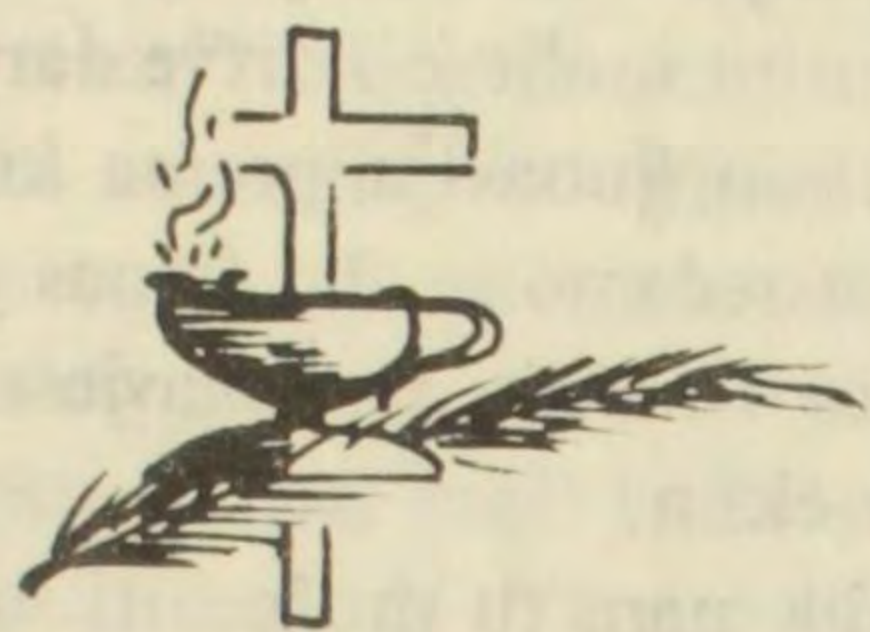
Navodim samo neke, od tolikih snažnih misli:

- Moramo graditi nebo na zemlji;
- Biti zreli, što znači prihvatiti sebe, svijet oko sebe u kojem živimo, biti spremni ponuditi sebe kao uporište za druge;
- Biti Kristovi, znači ostati u Njegovoj školi, životno drugovati s Njim - tada dostojanstvo jednog prelazi na drugog -
- s Njim se hraniti;
- Biti članovi kršćanske zajednice zrelih ljudi, spremni na suživot s Kristom; – osvojiti sebe
- osvojiti sebe, dopustiti da Krist (Bog) vlada i živi u nama;
- u Kristovoj riječi tražiti nadahnuće, svjetlo...; –
- jer On je PUTOKAZ I STVARNOST našeg kršćanskog hoda; –
- preko zajedništva s Bogom uspostaviti ćemo odnos ljubavi prema bližnjemu;
- Zapovijedi su kao PUTOKAZ kojeg treba prihvatiti kao stvarnost života;
- oslanjati se na savjest;
- biti po mjeri Krista,
- vjerom zasađeni u Boga;
- s nadom u Boga počimati svaki dan;
- želiti da bude uvijek više i bolje.

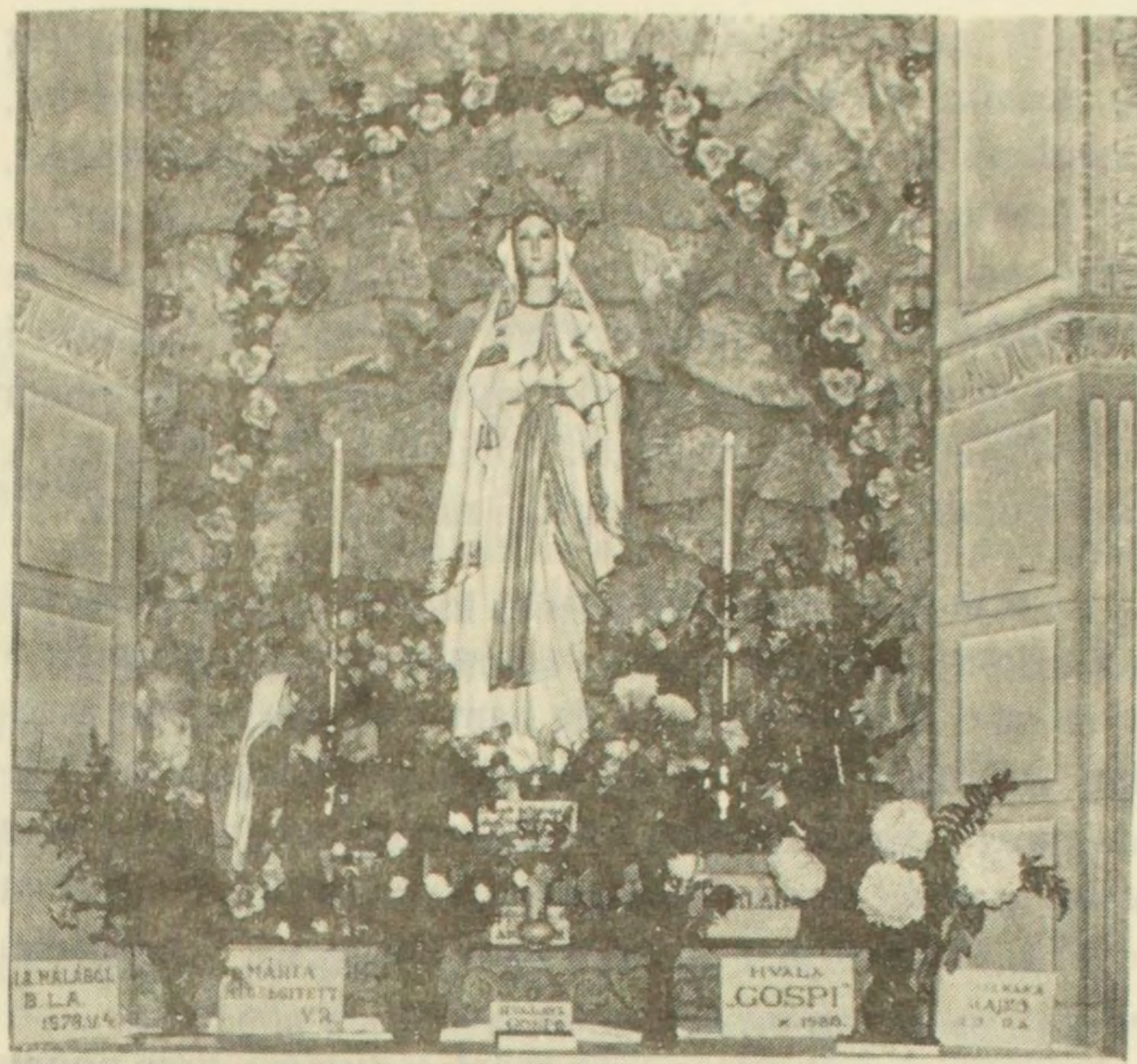
Ovdje je navedeno samo nekoliko poticaja, no naša saznanja su bila šira kroz razmatranja na temu: 2. Božja ljubav - biti u Božjoj ljubavi. 3. Ljubiti sebe. 4. O talentima. 5. Šta znači biti "ponešen". 6. Po Mariji k Bogu. 7. Lurdska Gospa - Marija, naša nebeska Majka nam je divan primjer vjere, predanja, ljubavi... Učimo se od nje svim krepostima.

Molimo Mariju da nam pomogne da iskoristimo baš ovo vrijeme (a ne neko drugo) koje nam je dano za spas duše. Pružimo joj ruke i srce da nam kao Majka i žena bude siguran vodič do vjere i onda kad nas kao životna putanja povede putem do Kalvarije, ili kad nam mač probode dušu! I tada budimo na Božjoj strani da čitavog sebe, kao Marija, ugradimo u Crkvu i prigrlimo je, jer Bog na nas računa.

Molimo se da se Božja Riječ nastani u nama kao u Mariji. I budimo sretni što smo Božji i Marijini... To, usitinu, i jesmo!

Via

Lurdska Gospa u kapelici u franjevačkoj crkvi u Subotici

300 GODINA POD JOSIPOVOM ZAŠTITOM

10. lipnja 1687. godine na prijedlog svete uspomene biskupa zagrebačkog (i nadbiskupa kaločko-bačkoga) Martina Borkovića, pavlina, tadanji je Hrvatski sabor proglasio sv. Josipa za zaštitnika Domovine, što zapravo znači naroda i Crkve u njemu, proglašivši svetkovinu sv. Josipa kao zapovijedani blagdan u cijelom narodu. Gotovo dvijesto godina kasnije, papa Pio IX, 5. srpnja 1871. godine proglašava sv. Josipa zaštitnikom opće Crkve. Sv. Pio X. uvodi poseban blagdan "zaštita sv. Josipa" u srijedu poslije III. Vazmene nedjelje. Pio XII. taj blagdan dokida, a titulu "zaštitnika Crkve" prenosi na njegovu svetkovinu 19. ožujka, a ustanovljuje novi blagdan sv. Josipa, radnika, na 1. svibnja, međunarodni dan rada. Veoma bi bilo interesantno znati otkuda tim našim predjima ideja da u ono vrijeme kada se sv. Josipa štovalo tek po nekim redovničkim zajednicama (npr. kod karmelićana, jer je njihova obnoviteljica sv. Terezija iz Avile, probudila veliko štovanje prema sv. Josipu) i po pojedinim biskupijama? I otkuda im ideja da baš toga tihog Božjeg muža izaberu kao zaštitnika?

Kada pogledamo prilike u kojima se tada nalazio naš narod, moramo ustanoviti da su one bile veoma teške. To je vrijeme tzv. Bečkih ratova. Kad je turska sila slomljena pod Bečom 1683. godine, Evropa se postepeno oslobadja od Turaka. Budim, Segedin, Bač i znatniji dijelovi Panonije oslobadjaju se od turske vlasti 1686. godine, ali ratovi traju od Karlovca preko Bačke sve do Erdelja, nigdje mira. Još je gora situacija ispod Save i Dunava, osobito u Bosni i Hercegovini. Eugen Savojski je potjerao Turke do srca Bosne, ali se

morao povući i tada se Turčin sveti raji, a ona bježi i nase-ljava se preko Save i Dunava iako ni tu još nije situacija posve čista, ali su ipak sigurniji od turske tiranije. U to se vrijeme formira Vojna krajina od Karlovca do Titela kao obrambeni pojas od turskih upada. Što je njena prisutnost značila u moralnom i duhovnom životu naroda, to je kasnija povijest pokazala. U toj teškoj situaciji naši predci se obraćaju sv. Josipu! U takvoj situaciji čovjek bi očekivao da će za zaštitnika izabrati sv. Mihovila ili sv. Jurja, te Božje bojovnike protiv zla! Zašto su se odlučili svoju sudbinu povjeriti u ruke sv. Josipu? Točnih podataka nemamo. Vjerojatno ih je nosilo ono pouzdanje da je najbolje predati se onomu čovjeku u kojega je i Bog imao tako veliko povjerenje da mu je povjerio svoje najveće blago, svoga jedinorodjenoga Sina. Čitavo životno biće naroda i Crkve bijaše ugroženo što borbama, što raseljavanjima, što moralnim razaranjem koje je sa sobom donosila Vojna krajina kao produženo ratno stanje. Zato su mislili da je najsigurnije ako to izmučeno narodno biće stave u ruke onoga kome je, u iste ruke, Bog povjerio svoga Sina!

Ako povučemo paralelu između toga vremena i našeg vremena, vidjet ćemo da ima sličnosti i da su danas mnoge vrijednosti u životu Crkve i naroda ugrožene. Prije svega u nas se uvukao potrošački mentalitet i s njime ono što papa Ivan Pavao II. naziva "civilizacijom smrti", a ništa nije opasnije nego kad narod izgubi volju za životom, kada se radije ulaže novac u izgradnju vila i nadgrobnih spomenika, nego li za žive ljude, za novorođenu djecu. Taj

praktični materijalizam pustio je duboko korijenje u svijest nas, vjernika. Za koricu kruha, za karijeru, za bolji položaj, za udobniji život, za prividni mir spremni smo sve žrtvovati, pa i vlastitu savjest i sve duhovne vrijednosti. A ova načela nužno vode do poroka svih mogućih vrsta, od alkoholizma do razuzdanosti svih oblika, a sve to svršava u besmislu i očaju. Eto vam kompletne slike civilizacije smrti. Pojedinci su žrtve očaja i nezadovoljstva, obitelj se rastače i gubi, a narod izumire! Što se u toj situaciji može i mora učiniti?

Crkva kao i prije 300 godina, ponovo se obraća sv. Josipu i žalosnu situaciju ovoga časa sa svom vjerom stavlja u njegove ruke s istom molbom da nam svojim nebeskim zagovorom, zajedno s našom nebeskom Majkom Marijom, pomognu da preživi ovu krizu i da Crkva sa svim pozitivnim silama u našem narodu počne stvarati novu civilizaciju, civilizaciju evanđelja, ili kako ju je nazvao papa Pavao VI. "civilizaciju ljubavi".

Ta se civilizacija počinje rađati u dušama, koje počnu ozbiljno uzimati Isusove riječi i njih postave kao temelj svoga

života. Jedna od tih revolucionarnih riječi jest upravo ona: "Što učiniste jednome od najmanje braće, meni ste učinili" (Mt 25, 40). Ako se ova riječ uzme sa svom ozbiljnošću i postavi kao načelo života, obnova će neminovno uslijediti. Jer, tada će ljubav prema Isusu biti mjerilom ljubavi prema nerođenom djetetu, prema neizlječivom bolesniku, prema iznemoglom starcu i to nužno mijenja naše međuljudske odnose u korist života.

Što bude više ljudi koji će takav stav zauzeti prema Isusovoj riječi, to će jačim intenzitetom zaživjeti "civilizacija života – ljubavi".

Dakle, mora se dogoditi taj preokret u životu mladih, u životu bračnih drugova, staraca, medicinskog osoblja, redovnika, redovnica, svećenika i biskupa. Moramo mijenjati svoja shvaćanja i navike. Po Isusu Kristu, čovjek, živi čovjek postaje najveća vrijednost i svoju ljubav prema Bogu u svagdanjem životu, osim molitve i žrtve darovane direktno Bogu, najbolje svjedočimo ljubavlju prema konkretnom čovjeku s kojim živimo i susrećemo se. To će nas vratiti u prva vremena kršćanske poruke i učiniti naše navještanje evanđelja veoma životnim i svjedočkim.

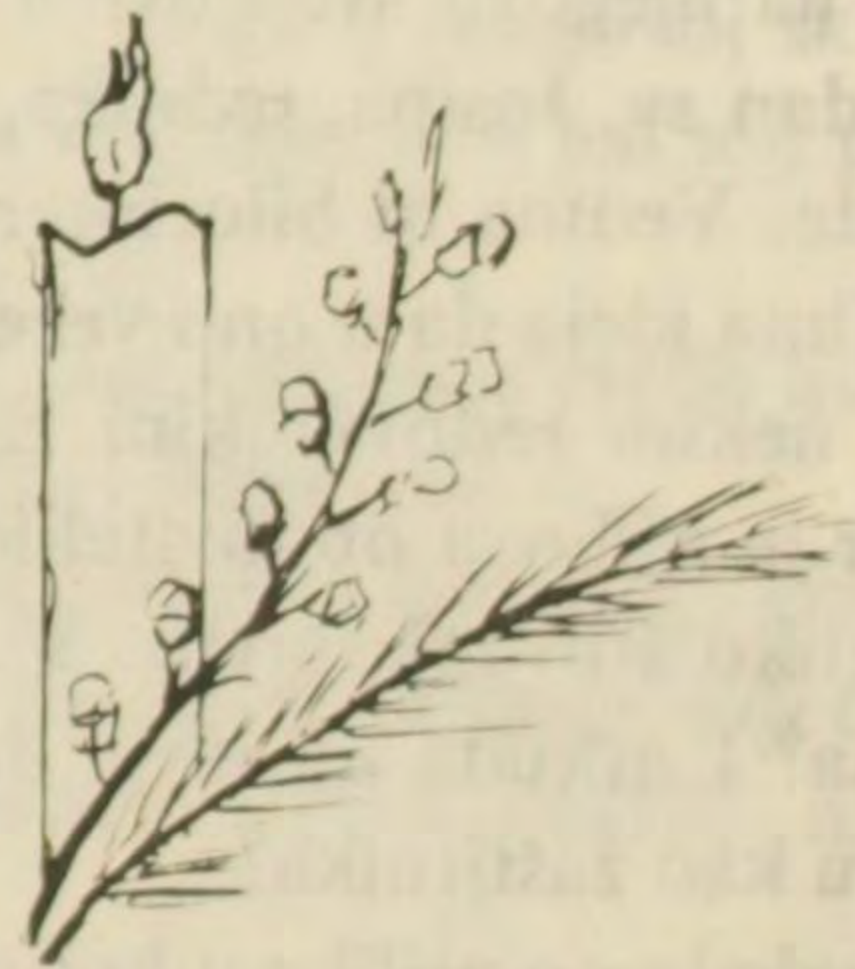
Josipov lik nam tu može biti uzorom. Sav njegov život bio je stavljan u službu Isusova života od dramatskog začeca preko djevičanskog rođenja i bijega u Egipat do skrovi-tog života u nazaretskom domu.

Josip je tu zadaću izvrsno ispunio, makar je bilo dramatičnih trenutaka koji su ga stajali velikih žrtava, ali on nije malaksao.

Kada temeljito proučimo tih dvanaestak mjesta u Evanđelju u kojima se sv. Josip spominje, otkrit ćemo u svakom od tih mjesta kako je u svakom od tih trenutaka spreman ispuniti volju Božju koja mu dolazi po riječi Božjoj, a svaki od tih prizora i sam u sebi ima veoma snažnu konkretnu poruku: siromaštvo betlehemske špilje, bijeg i život u tuđini, drama nad prihvaćanjem novog života...

Sa sv. Josipom, izgrađujući "civilizaciju života – ljubavi", vedro zakročimo u nova vremena.

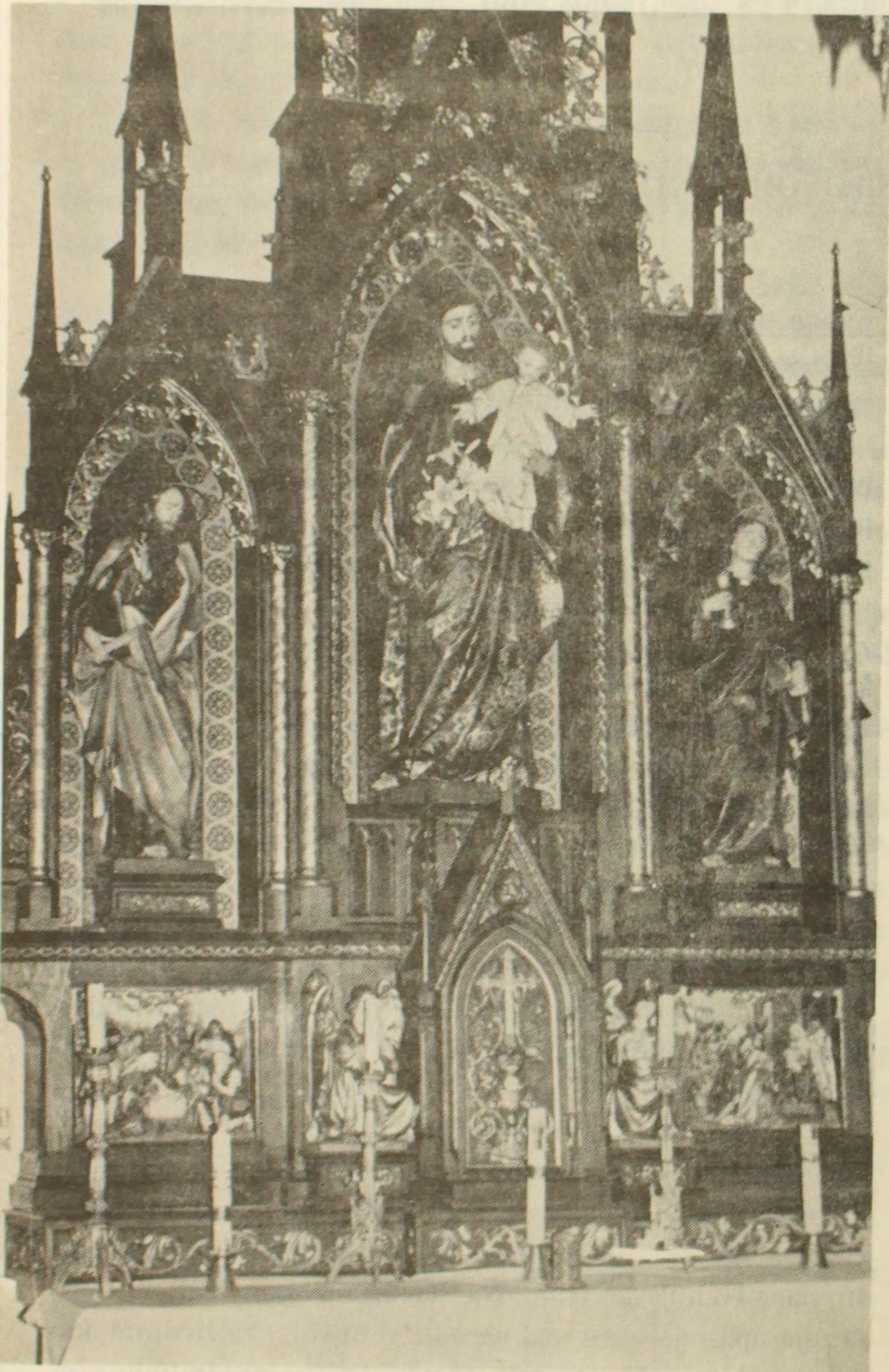
L I K

OBAVIJEST PRETPLATNICIMA ZBORNIKA

Obaviještavamo sve pretplatnike da se Zbornik nalazi u tisku. Čim bude gotov, bit će pušten u prodaju i poslat onim pretplatnicima koji su uplatili pretplatu.

Uredništvo

Oltar sv. Josipa u crkvi sv. Roka u Subotici

MOJE BILJEŠKE

Kad prisustvujem kakvom skupu, obično ponesem papir i olovku, kao što vjerujem da činite i Vi, te bilježim značajnije misli ili što će mi poslije moći pomoći kod rekonstrukcije teksta. Obično to bilježim čisto radi sebe ili da možda kome pročitam koji citat ili koju lijepu misao. Na objavljivanje nikad ni ne pomislim. Ovaj put će biti iznimka, jer mi se čini važnim reći nešto o skupu koji je održan u Zagrebu na Šalati, 6. - 8. ožujka o.g. pod slijedećim naslovom: "KONFERENCIJA O METODAMA POMAGANJA NERODENOJ DJECI DA DOŽIVE ROĐENJE".

Malo dugačak i neobičan naslov. Na pozornici je bilo rečeno kraće: "DA! Za život". Bio je to skup zaljubljenika u ljudski život! Je li to nešto novo ili nešto originalno?

Ne bih Vam htio tumačiti niti govoriti što se tamo zbivalo, jer moglo ispasti da iznosim neko svoje viđenje stvari. Jednostavno Vam želim iznijeti misli i citate koje sam zabilježio u svoju bilježnicu, oni će Vam možda više reći.

Ne želim spominjati ni imena govornika, niti navoditi iz koje je zemlje: SAD-a, Canade, Francuske, Engleske, Njemačke, Poljske, Mađarske, Grčke... Jugoslavije, jer je to ovaj put i manje važno. Čak ne želim reći niti to da li je određenu misao izrekao vjernik ili nevjernik - to, bar, ovaj put ne treba biti najvažnije.

Važno je da je to rekao čovjek o ČOVJEKU!

- Mi ne znamo što je život, a baratamo s njim kao da je samo kemija...! Umjetnom oplodnjom s čovjekom radimo ono što ne bismo smjeli raditi niti s biljkama niti sa životinjama...!

- Mentalitet koji se razvija u Britaniji opasnost je za raspad društva, ... opasnost kraja!

- Mi u Austriji imamo puno pobačaja. Vlada je protiv brojanja, ali 90 - 100. 000 godišnje. Po prilici toliko kao i rođenja.

- "Pro vita" (za život) zove se naše udruženje koje štiti ljudski život od začeca. Držimo svoj dan 11. svibnja, kad je kod nas donešen zakon o slobodi pobačaja. Dijelimo letke, listove, novine, video kasete, demonstriramo pred bolnicom gdje se vrše abortusi, širimo postere po školama i bolnicama, držimo seminare za mlade, pomažemo trudnicama da nađu zaposlenje...

- Evropa je starački dom.

- Evropi prijete dva zla: nuklearno zlo i abortus ...

- Nikad nije bilo više liječnika, a žene nikad nisu bile bolesnije.

- Kultura jednog naroda procjenjuje se u odnosu prema životu...

- Nepovredivost ljudskog života nije samo kršćanska, nego i ljudska.

- Abortus ... je grijeh protiv pravde i ljubavi - istovremeno prezir Stovritelja - protiv ljudske osobe...

- Sklad muža i žene nužni je uvjet za odnos prema djeci.

- Ako je žena loše doživjela prvu trudnoću, ona neće prihvatiti novu...

- Ljubiti prvi, odreći se svoje ideje, ne biti po svaku cijenu prvi i žrtvovati se za drugoga iz ljubavi prema Isusu...

Učimo ljude da se brinu za druge. Razvijajmo kulturu ljubavi... (Nizozemska).

- Pravimo razliku između grijeha i grešnika... (Njemačka). Godišnje imamo 200 - 300. 000 pobačaja.

- Mi smo za prirodnu metodu reguliranja poroda, Billings metoda... (Poljska).

- Službena politika se temelji na kontracepciji, protiv obitelji...

- Brak je nešto suvišno... Seks je da se u njemu uživa, takva atmosfera se osjeća u zraku...

- Ako podijelimo plodnu dob ljudi na tri: 18 - 25, 25 - 45 i 46 i dalje, srednja dob je procentualno najviše za abortus...

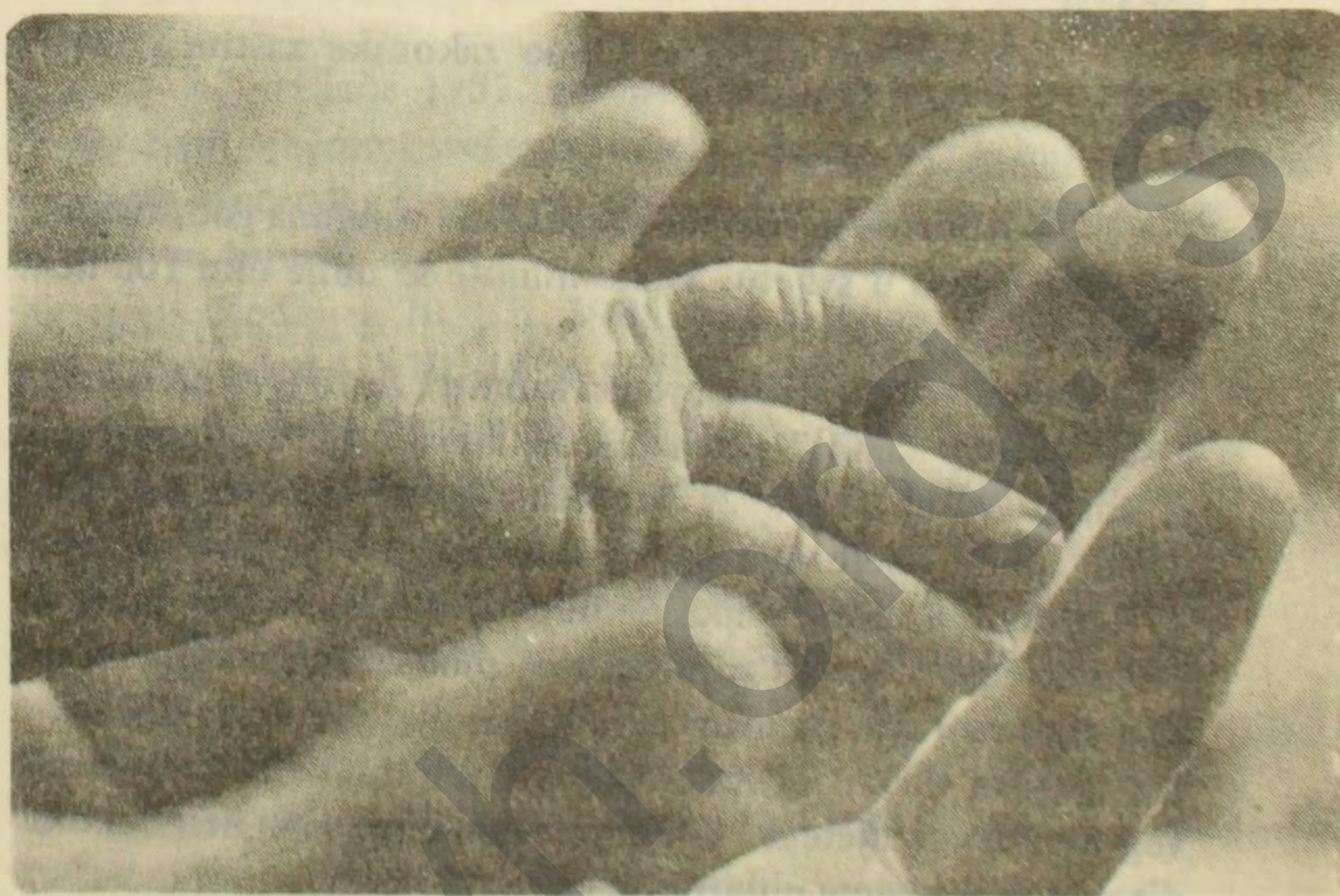
- Muškarci su procentualno više za pobačaj nego žene.

- Što vas je poticalo na abortus? Strah od javnog mnijenja. Da li to sad želite? Da. Da li ste to učinili bez borbi u duši? Nisam bila trudna svjesno. Što bi na vas djelovalo da promijenite odluku? Da me je netko pokušao razumjeti.

- Mi u Italiji starimo. Jedan od glavnih uzroka je abortus.

- Da se abortus ne bi smatrao grijehom, ljudski zameetak prozvali su fetusom ili embrijem... Sve je prebačeno na "slobodu žene".

- Što je to zapravo što žena nosi pod srcem od začeca do rođenja? Da li je to ljudski život od početka? Kad zapravo počima ljudski život? Da li je taj život trebalo zaštititi zakonom...?

- Ah! Kako je lijepo živjeti!
- Jeste. Molimo se zajedno da se sva začeta djeca rode, da i oni osjete RADOST ŽIVOTA!

– Ne ubij! To nije samo vjerski - moralni zakon, nego i najosnovnije naravno pravo.

– Mi želimo zaštititi moralnost žene da je drugi ne prisile na ono što ona ne želi ... (SAD).

– Ideja da ima previše djece potpuno je apsurdna... Nas bijelaca je bilo na početku stoljeća 30 %, sad nas ima 15, a ako nastavimo ovako brzo će nas biti 6 % na svijetu. To je jedna vrsta samoubojstva...

– Organizacija za planiranje obitelji je najjači akter za pobačaj.

– Nerođeno dijete je lišeno zakonske zaštite... nepravda.

– Abortus je najveći genocid. 55 milijuna godišnje legalnih abortusa u svijetu. Svake minute se ubije oko 100 nerođene djece...

Osnovan je Međunarodni komitet za zaštitu nerođene djece. Imamo samo 7 članaka u deklaraciji: 1. Nerođeno dijete ima pravo na život. 2. Nerođeno dijete je pravni subjekt. 3. Nerođeno dijete ima pravo na zdravlje i njegovu zaštitu. 4. Roditelji, osobito majka nerođenog djeteta, imaju pravo i dužnost čuvati život i zdravlje svog ploda. 5. Zabranjeno je eksperimentiranje sa živim nerođenim djetetom i na dijelovima njegova tijela. 6. Zabranjena je zloupotreba tijela mrtvog nerođenog djeteta. 7. Zabranjena je trgovina nerođenom djecom i dijelovima njihova tijela.

- Nitko nije napao ovu deklaraciju.
- Pravo nerođene djece na život, naša je obaveza.
- Kad bi koja životinja ubijala svoje mlade, ljudi bi se angažirali da to spriječe, a za čovjeka mi smo to legalizirali... da se ne bi požalili na manjak slobode.
- Pravo kaže da se nerođeno dijete uzima kao da je već rođeno.
- U Jugoslaviji se izvrši 450. 000 legalnih abortusa.
- Smrtna kazna se ne može izvršiti nad osobom mlađom od 18 godina.
- Svaki diplomirani liječnik polaže zakletvu: "Apsolutno ću poštovati ljudski život od samog začeca...".
- Kad je abortus dozvoljen, onda je potrebna dobra informacija o njemu da bi se ljudi mogli opredijeliti...
- Abortus nikada ne može biti terapija.
- Umjetno osjemenjivanje nije put dostojan čovjeka.
- Dijete je puno teže nositi na savjesti, nego li na rukama...
- Kontraceptivna sredstva ne samo da sprečavaju začeca, nego u nekim slučajevima i ubijaju dijete (spirala).
- S pilulom ipak može doći do začeca.
- Između kontracepcije i abortusa je samo jedan korak.
- Naša generacija živi u opasnosti od side.
- Najsigurniji put da se očuvaš od side jest: čednost, čistoća (moralna), moralni život...

Eto, to je tek kap iz mora onoga što se tih dana moglo čuti u Zagrebu. Bit će mi drago ako će Vam ovi retci nešto značiti!

Ako ste iz ovog mogli zaključiti da je ljudski život danas, nažalost, ugrožen i to baš od samog čovjeka, moći ćete se bolje moliti da ipak pobijedi Život!

MI

OPET PROLJEĆE

Opet proljeće...

S lastom
plijeće
paučinasto
oblače.

Voćke oblače
grane djevičanske
u bijele
vjenčance.

Trešnje moje čežnje
I pjesme u pijesku.

16. III. 1979.

Stipanac

GOLUBICA

Ostani živa
na krovu snova,
golubice mila.

Nebom kao svila
lepeću krila
golubija, mila.

Oblaci, zraci.
Pletu se znaci
u brazdi zlatni.

30. 01. 1979.

Stipanac

MAJKA MARIJA PROPETOG ISUSA PETKOVIĆ (1892 – 1966)

Za svetkovinu Krista Kralja, u subotu i nedjelju 22. i 23. studenoga 1986. godine, održan je u Rimu treći po redu simpozij o hrvatskoj vjerskoj baštini, što ga organizira hrvatska rimska zajednica.

Ovogodišnji simpozij bio je posvećen utemeljiteljici Družbe sestara kćeri Milosrđa, Mariji Petković, povodom 20. obljetnice njezine smrti.

Ovaj simpozij otkrio je javnosti po prvi put svu veličinu ove hrvatske žene, prve utemeljiteljice jedne izvorno hrvatske redovničke družbe koja se veoma brzo internacionalizirala i svojom karizmom obogatila univerzalnu Crkvu.

Prvi dio simpozija održao se u subotu 22. studenoga na Papinskom učilištu Antonianumu u Rimu. Šest predavača obradili su najvažnije vidove osobnosti, života i plodnog apostolskog rada s. Marije Petković i njezine Družbe

U nedjelju, na svetkovinu Krista Kralja, u crkvi sv. Jeronima služena je koncelebrirana sv. misa, koju je predvodio izaslanik zagrebačkog nadbiskupa pomoćni biskup Đuro Kokša. Koncelebrirala su 23 svećenika hrvatska i talijanska. Prije sv. mise skupina Kćeri Milosrđa izvela je recital posvećen majci utemeljiteljici što ga je za ovu prigodu sastavio dr Eduard Peričić.

Nakon sv. mise slavlje je nastavljeno u generalnoj kući kćeri Milosrđa u Rimu. U zdravici kod ručka biskup Đuro Kokša posebno je naglasio veliku potrebu časnih sestara u današnjem svijetu i u Crkvi.

Poslije podne sudionici simpozija te mnogi prijatelji Kćeri Milosrđa pohodili su grob majke utemeljiteljice,

U generalnoj kući Reda u Rimu nalazi se i soba u kojoj je Majka Marija Petković provela zadnje godine svoga života; u toj sobi čuva se i njezina krv, još uvijek u tekućem stanju – medicinski neobjašnjiv fenomen.

Simpozij i slavlje u spomen 20. obljetnice smrti majke Utemeljiteljice završio je u generalnoj kući Reda svečanim vesperama u čast Krista Kralja koje je predvodio o Božidar Nagy. Za vrijeme adoracije, koja je potom slijedila, molile su sestre "Hvale i Zazive Nebeskom Ocu" što ih je sastavila utemeljiteljica Družbe s. Marija.

Ovaj simpozij pokazao je da je duhovna baština Majke Marije Petković veoma velika i bogata. Simpozij je također pridonio pripremama za otvorenje procesa za beatifikaciju sestre Marije, koji bi trebao uskoro započeti.

Specifična karizma sestara Kćeri Milosrđa je: "živjeti evanđelje svjedočeći ljubav i milosrđe Očevo slijedeći Raspetog Krista u duhu našeg oca sv. Franje i naše M. Utemeljiteljice. U konkretnoj svakodnevnici u slobodi duha otvarati prostore ljubavi i evanđeoskog milosrđa prema potrebnima da bismo zajedno ljubili Boga kao milosrdnog Oca."

S. Marija Petković od početka "odgaja sestre da u duhu ljubavi, poniznosti i jednostavnosti u svemu i prema svakome teže jedinstvu s Raspetim Isusom na slavu nebes-

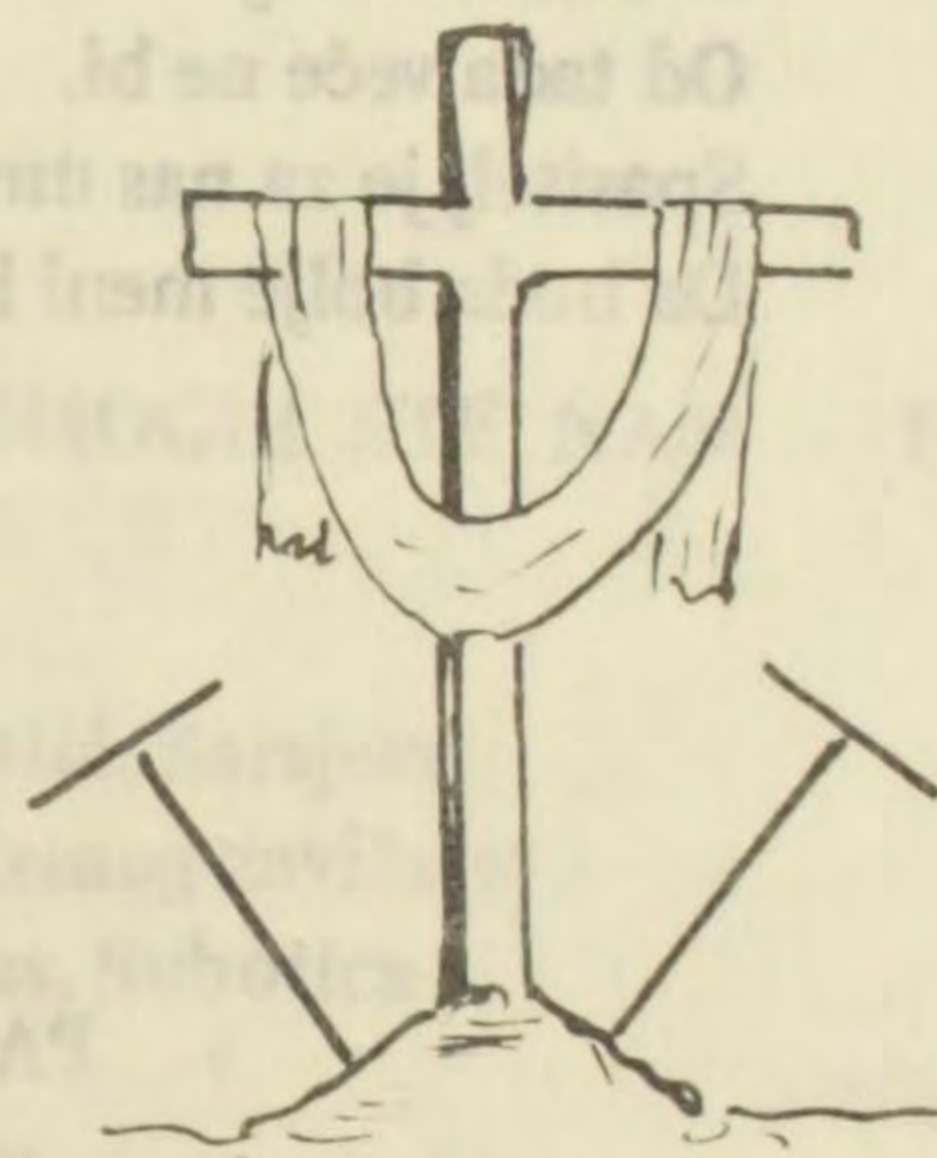
kog Oca. Ta ljubav bez interesa i bez granica živi se u prvom redu u sestrinskom zajedništvu. Majka piše: 'Znajte da nećete vidjeti lice Oca ni Sina ni Duha Svetoga ako imedu vama ne bude uzajamne sestrinske ljubavi' (Dnevnik, 5. VII) i također: 'Budite velike u ljubavi' (Duhovna oporuka)

Sestre Kćeri Milosrđa došle su u Suboticu 1923. godine gdje su preuzele rad u "Kolijevki", a 1929. godine prešle su u vlastitu kuću u Skerlićevoj ulici br. 4. gdje se i danas nalaze

Osim toga, sestre Kćeri Milosrđa djeluju u župi Marije Majke Crkve u Subotici (u Aleksandrovu); u župi Sv. Križa u Somboru i u župi u Đurđinu.

Ako koja djevojka želi poći putem koji je pokazala Majka Marija po svojoj Družbi kćeri Milosrđa, neka se javi sestrama na adresu Skerlićeva 4. u Subotici ili na adresu: Kćeri Milosrđa, Malinova 4., Zagreb.

Prema "Glasu koncila" br. 49/86. od 7. prosinca 1986. str. 9. i prema brošuri: "Majka Marija Propetog Isusa" priredio Andrija Anišić

IN MEMORIAM

VESELITY PAVAO

2. veljače 1987. godine zamijenio je svoj ovozemaljski život vječnim, svećenik Veselity Pavao. On je bio naš najstariji svećenik. Živo je 82 godine. Sve do svoje smrti bio je aktivan župnik.

Rodio se 20. XII. 1905. god. u Kupusini. Za svećenika je zaređen 4. VIII. 1929. godine u Subotici.

U svom dugom 58. godišnjem svećeničkom radu Pokojnik je djelovao u različitim župama naše biskupije: u Žedniku, Horgošu, Subotici (župe sv. Roka, sv. Jurja i Isusa Radnika). Poslije toga bio je 19 godina župnik u Staroj Moravici, a od 1957. godine, pa sve do svoje smrti bio je župnik u Kupusini.

Neka ga Gospodin uvede u svoje kraljevstvo svjetlosti, mira i ljubavi i obilno ga nagradi za sav njegov ustrajni i neumorni rad u vinogradu Gospodnjem.

U SJENI KRIŽA

Kroz vjekove ne bi jačeg glasa,
Nego kad je Isus rekao
S križa našeg spasa:
"Oče, oprosti im..."
To je bolno prozborio,
Tim je zemlju zatresao,
A riječima nebo otvorio.

Kad nestade prodornoga glasa,
Još se jednom zatrese zemlja.
Tutnjave je dosta bilo
Za sve ljudske uši,
A čovjek je i dalje ostao
Izdajnik u duši.

Za novac će dušu prodat,
Vjekovima to mu bila želja.
Za novac je prodao
I krv našeg Spasitelja.
Mraka i nevolje
Od tada veće ne bi.
Spasitelj je za nas umro
Da bude bolje meni i tebi.

A čovjek ipak dalje griješi
I prodaje ljudske duše,
Ljepše mu je tako.
Zaboravila si, dušo prodana,
Da je Isus nad čovjekom plako.
On se krvlju znojio
Na Maslinskoj gori,
A mi smo mu grijehom našim
Dušu okovali u vječite boli.

Kroz vjekove što se na zemlji zbilo,
Sve je polako u zaborav palo,
Samo se ime Isusa nije izbrisalo.
Čovjek ga je pokušao tajiti,
Ali kako nije znao,
Jer je On na vječni prijesto
Života i smrti stao.

Subotica,
30. 01. 1987.

Katica Bačić

PASTORALNI SUSRETI BAČKOG DEKANATA

Ove godine su se po sedmi put sastali ministranti, pjevači i članovi Pastoralnih vijeća Bačkoga dekanata na svoj godišnji pastoralni susret. Tema ovogodišnjih susreta bila je poruka sv. Josipa našem vremenu. Svaki od ovih susreta započinjao je predavanjem o liku sv. Josipa i njegovoj poruci svakoj pojedinoj skupini. Slijedilo je pokorničko bogoslužje s pojedinačnom ispovjedi. Oko 12 sati bila je koncelebrirana sv. Misa sa homilijom u čast sv. Josipu. Nakon kratke okrepe program se nastavljao u otvorenom razgovoru o konkretnim problemima naših župa i cijelog dekanata. Članovi Pastoralnih vijeća razmatrali su u duhu josipovskog služenja Bogu i Crkvi, čime bi i kako bi svaki u svojoj sredini mogli pomoći rastu Crkve. Razgovor je bio veoma živ i vrlo konkretan. Načinjen je mali program što treba zajednički poduzeti na dekanatskom planu: popravak kapele sv. Antuna pustinjaka u šumi kod Bača, zajedničko hodočašće cijelog dekanata sv. Josipu u njegovu crkvu u Deronjama u nedjelju 3. svibnja o.g. zajedničko hodočašće sv. Antunu u šumi na treći dan

Duhova. Članovi Pastoralnih vijeća su izmijenili svoja iskustva i istakli svoje probleme. Posebno je bilo razmatrano pitanje preuzimanja crkvenih groblja od strane nadležnih komunalnih ustanova. Posebno je naglašeno da se to treba odvijati u duhu postojećih zakonskih propisa. Atmosfera na susretu je bila veoma dobra i ljudi su zaželjeli da bi smo i negdje u jesen imali još jedan ovakav susret.

Predavanja, pokorničko bogoslužje, homilije i vođenje pastoralnih razgovora vodili su svećenici bačkog dedekanata, jedino nam u radu s pjevačima pomaže s. Mirjan Pandžić, orguljašica i zborovodja subotičke katedrale, koja je i ove godine održala jedno predavanje o štovanju svetaca u liturgijskoj godini Crkve. S. Mirjam je naučila naše pjevače nekoliko novih pjesama u čast sv. Josipu i tako zapravo pripremila glazbeni program za dekanatsku proslavu sv. Josipa u Deronjama. Tako se ovi susreti sve bolje i sve konkretnije uklapaju u pastoralna i crkvenotvorna nastojanja ovdašnjih svećenika na slavu Božju i rast Crkve.

SUBOTICA

KRŠĆANSKA TRIBINA

Kršćanska tribina je nastavila redovitu seriju predavanja u rujnu 1986. god. i svakog drugog četvrtka u mjesecu održavali su se sastanci u sjemeništu "Paulinum" navečer u 19 s.

Kršćanska tribina je zamišljena kao redoviti način susretanja kršćana Subotice u zajedničkom razmišljanju i razgovoru o pojedinim temama kršćanskog pogleda na svijet ili kršćanskog života. U ovoj pastoralnoj godini su nam bili ovi predavači - gosti:

Dr ANTON BENVIN prof iz Rijeke sa temom: "Ćirilometodska baština i pojam inkulturacije".

Dr ANTE ŠKVORČEVIĆ prof. iz Zagreba sa temom: "Pojam Crkve nakon II. Vatikanskog sabora".

Dr JOSIP BALOBAN, prof. iz Zagreba sa temom: "Kršćanin kao promicatelj mira".

Dr ŠPIRO MARASOVIĆ, prof. iz Zagreba sa temom: "Privatnost vjere u samoupravnom socijalizmu".

Dr FRANJO KOMARICA, biskup iz Banja Luke sa temom: "Uloga vjernika - laika u liturgiji".

Dr DRAGO ŠIMUNDŽA, prof. iz Splita sa temom: "Prisutnost Boga u suvremenoj našoj književnosti".

Dr VLADETA JEROTIĆ, prof. iz Beograda sa temom: "Higijena duše i potreba vjere u Boga".

Ova Tribina postala je omiljela i zato ima prilično brojnu i stalnu publiku. Broj prisutnih je u stalnom blagom porastu što je samo opravdanje ovakvoga načina okupljanja, a i organizatorima i predavačima je obaveza da dalje porade na kvaliteti i sadržaju skupa.

Pozivamo Vas na predavanja Kršćanske tribine da steknete nova znanja iz raznih područja, a na korist Vašeg bogatijeg duhovnog života.

Pratite oglase u Vašoj crkvi o vremenu održavanja predavanja. Predložite i drugima da dođu.

PREMJEŠTAJI SVEĆENIKA U NAŠOJ BISKUPIJI

Nakon smrti g. Veselty Pala, župnika kupusinskoga i dekana apatinskog, uslijedile su ove promjene u kleru Subotičke biskupije: BUNFORD VILMOS je imenovan župnikom u Kupusini, na njegovo mjesto u Budisavu imenovan je za upravitelja župe DOBO TIBOR, koji će istovremeno biti i upravitelj župe sv. Roka u Novom Sadu, gdje će i stanovati. Za katedralnog kapelana u Subotici postavljen je BEER GERGELY, a na njegovo mjesto za somborskog kapelana imenovan je BENARIK FERENC, mladomisnik. Svim novoimenovanima želimo obilje milosti i vjernu suradnju s njom za dobro Božjega naroda kojem su određeni za službu.

UREDNIŠTVO JE PRIMILO

WILHELM SANDFUCHS:

O. RUPERT MAYER
Isusovac protiv nacizma

"Isusovac protiv nacizma" podnaslov je hrvatskom izdanju životopisa Ruperta Mayera (kojeg će Ivan Pavao II. 3. svibnja 1987. god. u Munchenu proglasiti blaženim), svećenika iz Družbe Isusove, svjedoka vjere naših dana. Ovo je djelo životni put robijaša br. 9469 za vrijeme Trećega Reicha. On je neumorni branitelj istine o Bogu i čovjeku, o Crkvi i domovini – protiv mračnog svjetonazora nacionalsocijalizma. Nije se bojao laži, prijatnja i konclogora, zato i jest primjer i putokaz, i našem naraštaju...

Ovu knjigu možete naručiti na adresu:

FRANJO EREIZ
Palmotićevo 31
41 000 ZAGREB

A u Subotici u prodavnici knjiga u katedrali!

NABAVITE I ČITAJTE OVU KORISNU KNJIGU

POMOGLI STE NAM – HVALA !

Ivan Stantić	10000
Zvonimir Baotić, Sarajevo	10000
Uredništvo Kršnog zavičaja	10000
Sestre Tumbas, Subotica	10000
Paula Dragić	5000
N. N., svećenik	5000
Anica Šarčević	1000
S. Brigita Stantić	2000
Nesto i Marga Anišić	1000
Kalor Rudić	3000
Josip i Marija Anišić	10000
Obitelj Mamužić, Subotica	5000
Efrem Kujundžić	30000
Kata Bačlija	15000
Karmelićani, Sombor	3000
Lajčo Perušić	5000
Kata Čović	10000
Matilka Vuković	2000
N. N.	3000
Andrija Đaković	1000
N. N.	5000
Marija Šemudvarac	5000
J. Ognjanov	5000
Jelka Mihaljev	9000
Marija Horvacki, Subotica	5000
Stjepan Bartolović, Zagreb	2000

ŠALJIVA MALA PRIČA

BOLJE KAD JEDAN SRDI

O tavankutskom veleposjedniku Rici Pišti, koji nikad ni nije dobro naučio bunjevački, prepričavaju se mnoge zgođe i nezgode. Jedna od tih je i ova:

Jednoga dana dođe Rici neki siromašni čovik imenom Miša i zamoli ga da mu pozajmi novaca. Rica ga prvo upita:

“Ajde, Miša, kaži šta bolje, da srdi samo jedan čovik ili da srdi dva čovika?”

Miša ne znajući na šta Rica cilja, iskreno odgovori:

“Pa valjda je bolje da se srdi samo jedan čovik!”

“Eto, vidiš – nastavi tumačiti Rica – ja tebi dam novaca ati ne vratiš. Ja srdim i istem da vratiš. Ti srdiš, šta ja istem kad ne možeš vratiti. Tako srdi dva čovika. Zato nećeš dobiti, pa ćeš srđiti samo ti, što nisi dobio. A i sam si kazo da bolje kad srđi samo jedan čovik, neg da srđi dva čovika”.

Istina, da ovo Ricino pravdanje nije baš u duhu evanđeoske nauke, ali je sigurno imalo nekog opravdanja u dugogodišnjem životnom iskustvu.

Zabilježio Antun Gabrić

ISPRAVKA

U posljednjem, 39. broju Bačkog klasja, od 25. XII. 1986. g. potkrala nam se jedna pogreška. Za prilog “MOLITVA” na 8. stranici krivo je upisano ime autora: Kata. Autor tog priloga je KRISTA SKENDEROVIĆ. Molimo Vas da uvažite ovu našu ispravku.

Uredništvo

MOLITVA

O Bože!

Pogledaj na one, što pred Tobom stoje,
kleče i leže u bolesničkim posteljama.

Na one, koji su u smrtnoj mucu i tjeskobi.

Na stare, nemoćne i same,
ostavljene i zaboravljene.

Pogledaj na njih i smiluj im se.

Na one, kojima nema tko donijeti ni kruha ni mlijeka,
jer nemaju nikog da se brine o njima.

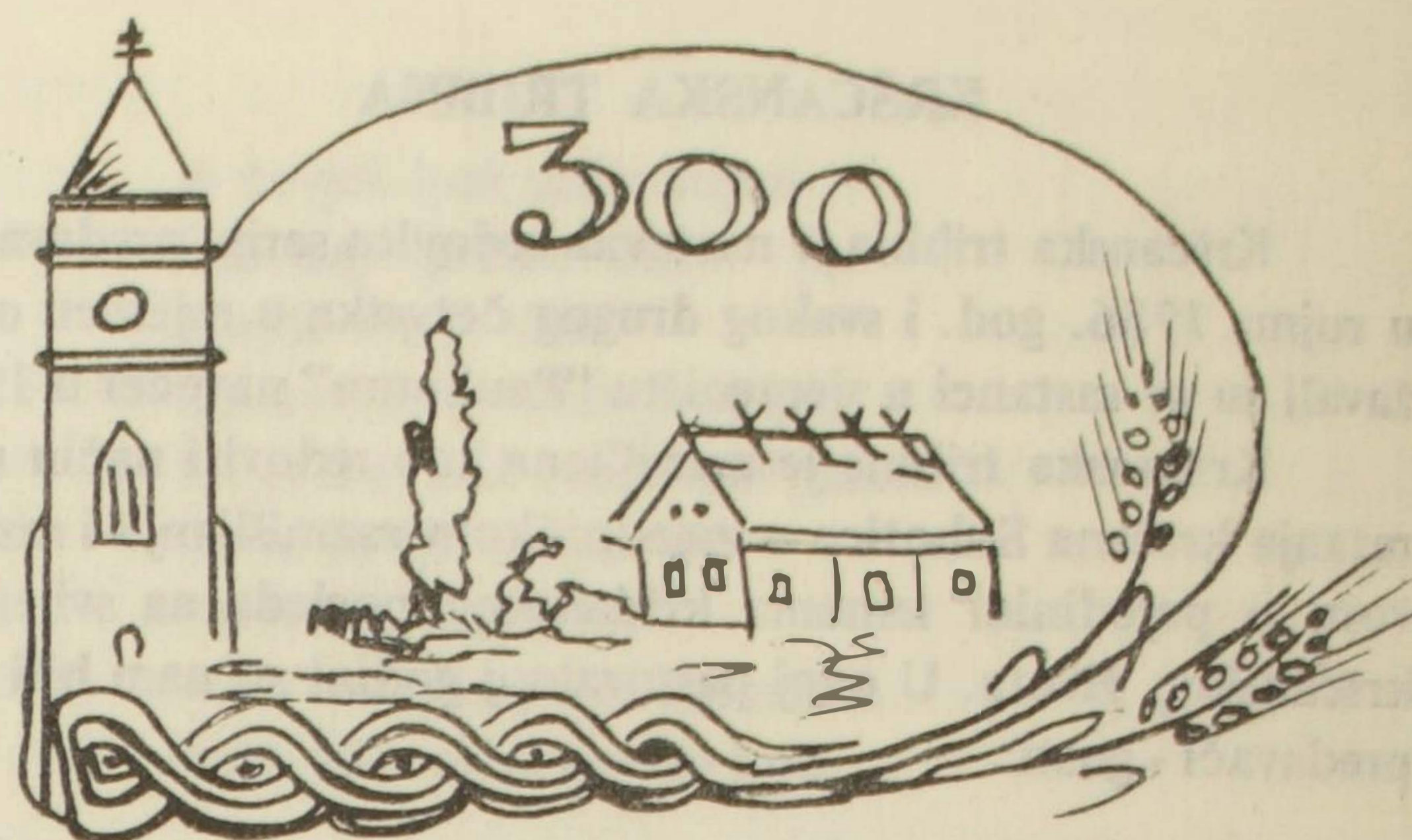
Ojačaj ih da ne izgube vjeru, nadu i ljubav,

da mogu izdržati sve tegobe ovog zemaljskog života,
uzdajući se u bolji život na nebesima.

Amen. Tako neka bude.

Krista Skenderović

Tavankut

P O Z I V

PRIJATELJIMA I DOBROČINITELJIMA!

Uredništvo “BAČKOG KLASJA” i “SUBOTIČKE DANICE” čini velike napore da do Vas dođu ova izdanja. Stalne poteškoće stvara veliko poskupljenje tiskarskih i drugih troškova pa zato prodajna cijena ne može slijediti novčane izdatke za objavljivanje.

Ne možemo mnogo povećavati prodajnu cijenu, jer bi bila za mnoge čitaoce nepristupačna i prevelika.

Zato se obraćamo dobroj volji razumijevanju naših čitalaca, koji imaju mogućnosti, da svojim novčanim priložima pomognu u poteškoćama u kojima se nalazi uredništvo.

Svoje novčane priloge možete dati svojem župniku u mjestima, gdje se prodaju naša izdanja, ili poslati poštanskom uputnicom na adresu urednika ili administracije “Bačkog klasja”, koja je dolje naznačena.

Sve molimo za razumijevanje i pomoć, jer zajedničkim zalaganjem možemo učiniti velika djela. Svima najljepša HVALA!

UREDNIŠTVO

“BAČKO KLASJE” – izdaje Bački dekanatski ured. Bačka Palanka. GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK mr LAZAR IVAN KRMPOTIĆ, 21400 Bačka Palanka, Trg bratstva jedinstva 28. Telefon: (021) 740 – 468. Uređuje UREDNIČKO VIJEĆE. Suradnju i dopise šaljite na adresu odgovornog urednika. ADMINISTRACIJA LISTA: Župni ured Isusova Uskrsnuća, 24000 Subotica, Gajeva 2. Telefon: (024) 21 – 496. Narudžbe i uplate slati administraciji. List izlazi četiri puta godišnje. Oslobođeno od poreza na promet na osnovu mišljenja Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu Novi Sad, br. 413–523/78 od 27. X 1978. Tisak: “GLOBUS” centar za umnožavanje i prepisivanje, 24000 Subotica, Ivana Milutinovića 118. /Blaško Gabrić, telefon: 39 – 200/